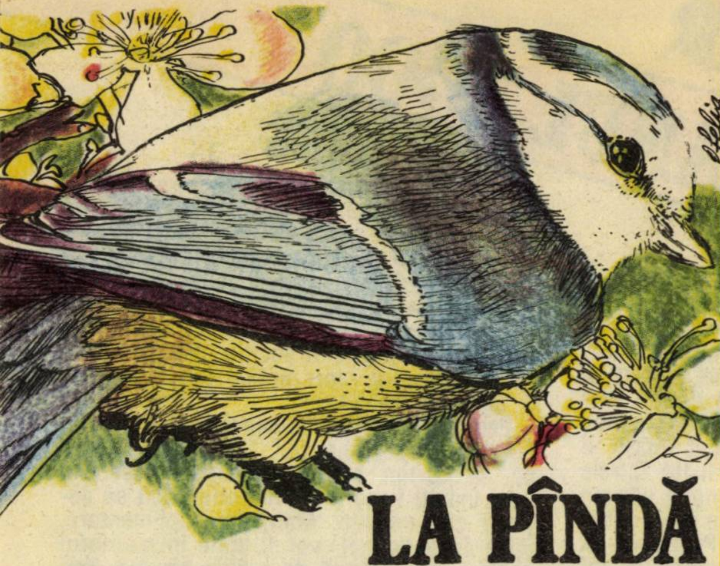

LA PÎNDĂ

CU APARATUL DE FOTOGRAFIAT ŞI CASETOFONUL

Nu v-aţi întrebat niciodată cum procedează naturaliştii sau cineaştii pentru a surprinde comportamentul celor mai sperioase vietăţi ale pădurii? În anumite limite, pentru imagine se foloseşte fotografierea sau filmarea cu teleobiectivul. Dar pentru imprimarea sunetelor?

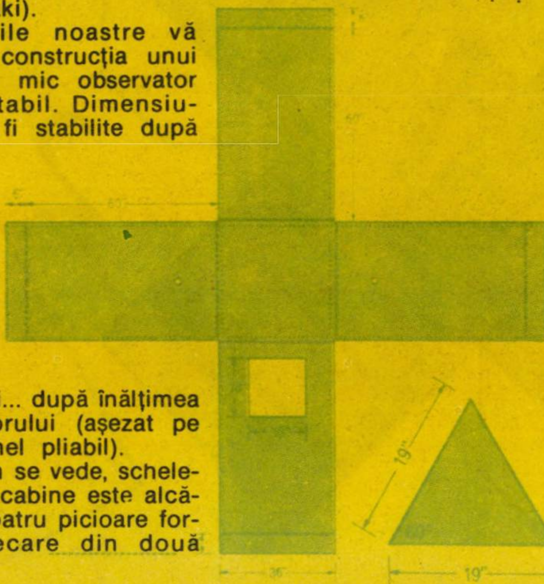
Pentru a obţine aceasta, prietenii naturii petrec vreme îndelungată ascunşi într-un soi de observatoare camuflate, avînd o culoare neutră (cafeniu, verde, kaki).

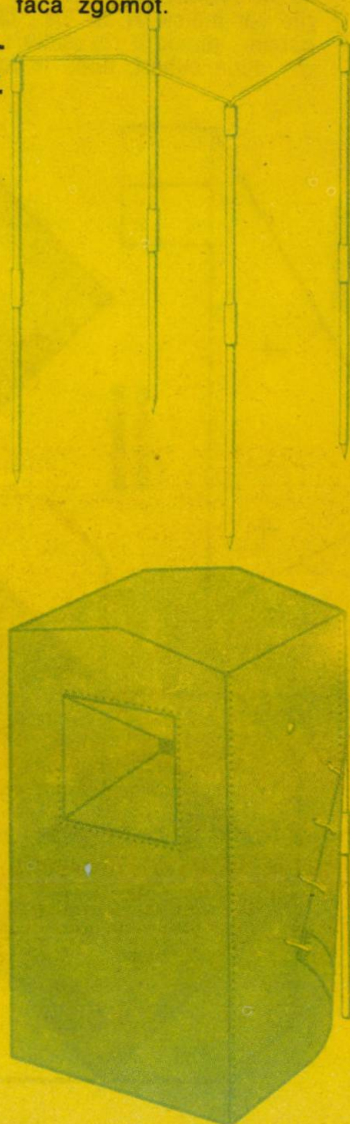
Imaginile noastre vă prezintă construcţia unui astfel de mic observator transportabil. Dimensiunile pot fi stabilite după dorinţă şi... după înălţimea observatorului (aşezat pe un scăunel pliabil).

Precum se vede, scheletul micii cabine este alcătuit din patru picioare formate fiecare din două piese ce se fixează una într-alta. Piesa inferioară dispune de vîrful necesar pentru a fi înfiptă în sol. Patru bucăţi de sîrmă groasă, modelate ca în imagine şi avînd două picioruşe care intră în tubulatura picioarelor, le leagă pe acestea între ele.

Scheletul încheiat se acoperă cu o husă cusută la dimensiunile lui, avînd o deschidere de intrare ce poate fi închisă cu ajutorul unui şnur, ca la unele corturi. O a doua deschidere are forma unui trunchi de piramidă şi este confecţionat din patru bucăţi de material triunghiulare, cusute între ele şi de corpul husei. Se lasă în vîrful piramidei o mică deschidere pentru observare şi fotografiere. Două mici găuri de aerisire sînt prevăzute lateral.

În interior poate funcţiona un casetofon cu baterii. Observatorul va lua note despre animalele şi păsările a căror comportare o urmăreşte, le va fotografia şi imprima fără să facă zgomot.

CALENDAR PÎNĂ ÎN ANUL 2000

(Urmare · din pag. 167)

Așa cum se vede în figura din pag. 167, sus, calendarul constă dintr-un suport și cinci cuburi. Cele cinci cuburi conțin, fiecare, pe cele șase fețe ale lor, următoarele date: I) Inițiala zilelor săptămînii (marți și miercuri au aceeași inițială!). II–III) Cifrele ce indică data. Fiecare cub conține cîte un număr. Pentru zilele de 1–9 ale lunii cuburile vor indica 01, 02, 03... 09. Pentru restul datelor, numărul respectiv se compune tot din două cuburi, după nevoie. Cubul indicînd cifra 6 prezintă, prin răsucire, cifra 9. Cu ajutorul dublurilor (1, 2, 0 apar de cîte două ori) pot fi compuse date ca 11, 22, 30, 31. IV) Cubul nr. 4 cuprinde prescurtat numele lunii. Cubul indicînd numele lunii se va plasa în poziția corectă pentru lectură (și nu invers). V) Cubul nr. 5 indică anul. Cubul se va plasa în poziția necesară pentru ca numărul reprezentînd anul să poată fi citit (și nu invers).

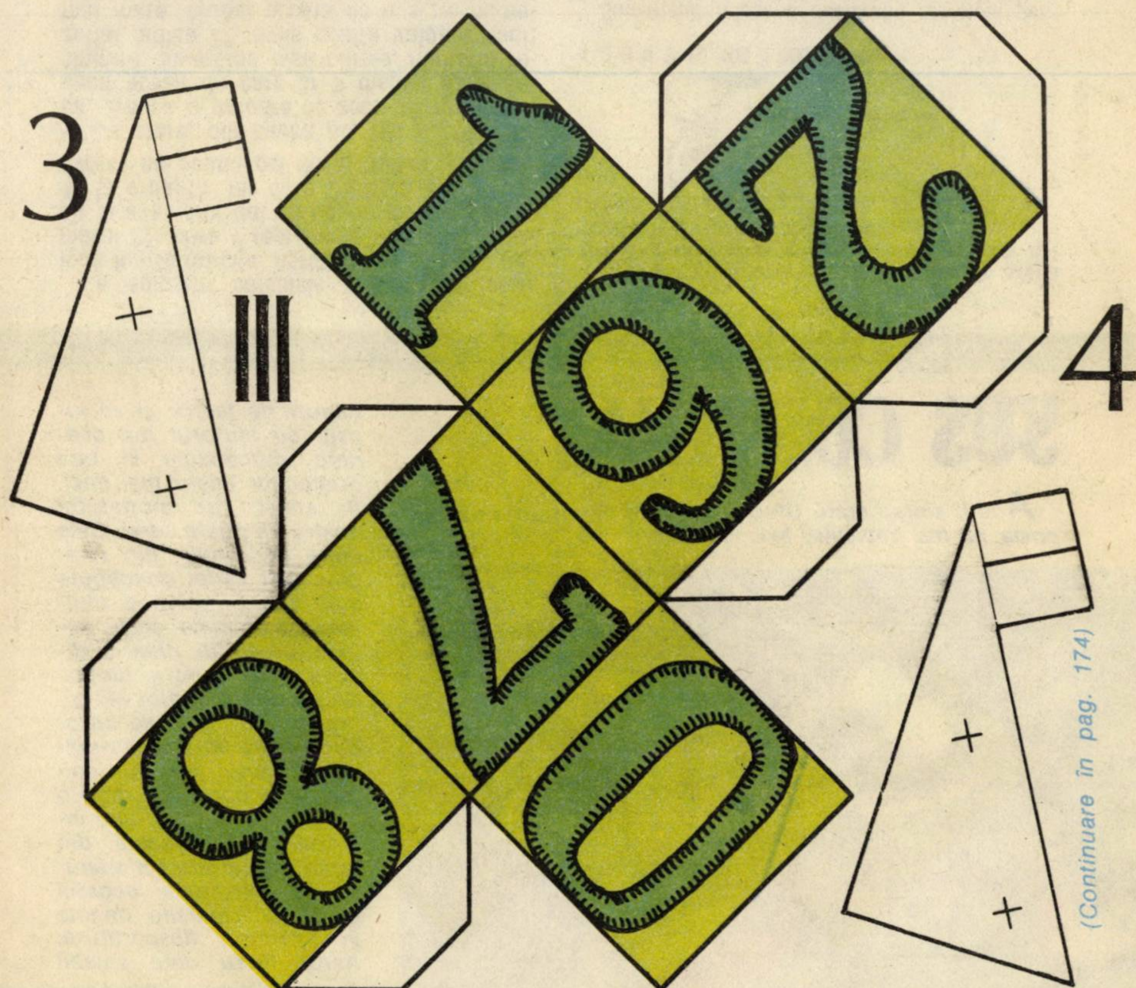
Pentru a construi Calendarul pînă în anul 2000, lipiți paginile 167, 170, 171, 174, 175 pe un carton subțire, decupați desenele, apoi îndoiți fiecare desen astfel încît să obțineți cîte un cub. Marginile suplimentare, unse cu pelicanol, vor fi lipite în interiorul cubului, ajutîndu-vă de o linie îngustă. Veți obține astfel cele cinci cuburi necesare.

Dar suportul? Pentru a obține un suport ca în figura din pag. 167, sus, decupați piesa 5 și cele patru piese numerotate 1–4. Cum și ele au fost lipite pe carton, nu va fi greu, după decupare, să le îndoiți ca în desenele ce însoțesc textul nostru. Capetele pătrate ale pieselor 1–4 vor fi lipite pe sub piesa 5. Trecînd apoi prin locurile notate cu X și crestate ușor din piesele 1–4 două bețișoare netede și drepte și fixîndu-le cu pelicanol, veți obține suportul dorit. Nu rămîne decît să plasați în lăcașuri cele cinci cuburi confecționate de voi.

Succes și... la mulți ani!

(Continuare în pag. 174)

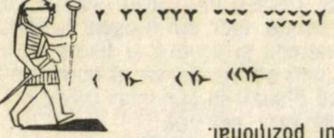
FRUMUSEȚEA MATEMATICII

Plăcuța din argilă

În Siria, într-o regiune în care a trăit cîndva populația antică sumeriană și unde, cu circa 4 000 de ani în urmă, fusese probabil o școală, arheologii au descoperit multe plăcuțe din argilă pe care se aflau imprimate prin zgîriere cu un vîrf ascuțit o mulțime de semne asemănătoare... unor cuie. Era de fapt modul de scriere al acelei străvechi populații, scriere care a și fost denumită cuneiformă. Au trecut însă mulți ani pînă cînd oamenii de știință au reușit să descifreze textele redactate în scrierea cuneiformă.

Pe una din plăcuțele din argilă descoperite se vedeau semnele de mai jos:

Vă imaginați ce reprezentau ele?

Răspuns

Semnele cuneiforme de pe plăcuța de argilă reprezentau diverse cifre și numere, a căror corespondență este următoarea:

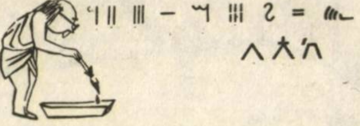

1 2 3 4 9 10 100 1 000 10 000

Sumerienii foloseau numerația zecimală pentru exprimarea grafică a numerelor, aplicînd și sistemul pozițional.

Arheologie matematică

Popoarele antice foloseau semne diferite pentru reprezentarea cifrelor și a numerelor. Unul dintre aceste popoare utiliza simboluri precum cele de mai jos:

Știți ce reprezentau aceste semne și ce popor antic le folosea?

La egipteni calculele matematice erau însă foarte dificile. Astfel, dacă se scria numărul 27, cifra 7 reprezenta unitățile, întrucît în exemplul dat ea ocupa prima poziție, de la dreapta, iar cifra 2 indica zecile, deoarece ea ocupa cel de al doilea loc lîngă 7. Ca atare, din cauza poziției ocupate de ea, 2 avea o valoare de zece ori mai mare decît aceea de care ar fi dispus dacă era singură. Inversînd însă cifrele, numărul rezultat, adică 72, avea o altă valoare, mult mai mare. Modul acesta de a scrie numerele se cheamă „sistem de poziții". Prin el pot fi exprimate orice fel de numere, mai mari sau mai mici. Sistemul respectiv de scriere a fost perfecționat de către popoarele indiene, 4 000 de ani mai tîrziu.

SUS CORTINA!

Acum sînteți mari. Unii, poate, nu mai frecventați teatrele de păpuși, dar vă face plăcere să confecționați păpuși de teatru și să jucați, cu ajutorul lor, scenete improvizate în fața prietenilor voștri mai mici. În acest caz modelul nostru vă poate servi. Cele două personaje din imagine sînt astfel concepute încît pot imagina o mulțime de animale: șerpi, șopîrle, crocodili, chiar și dinozauri, precum și ființe... de pe alte planete! Mînuirea lor e simplă: se introduce mîna în păpușa-mănușă. Capul micului animal fiind constituit dintr-o parte superioară și una inferioară, în această din urmă despărțitură a mănușii se introduce degetul gros, iar celelalte degete în prima despărțitură. Acest lucru este valabil

Cifrele romane

După cum se știe, romanii foloseau pentru exprimarea cifrelor și a numerelor doar șapte simboluri distincte, care, combinate diferit între ele, puteau conduce practic la orice cifră sau număr. Cele șapte simboluri fundamentale erau următoarele:

I, V, X, L, C, D M

1, 5, 10, 50, 100, 500, 1 000

Combinînd doi de 1, rezulta 2 = II, trei de 1 însemna 3 = III. Cifra 4 era alcătuită din cifra 5, adică V, lîngă care se alătura în stînga cifra 1, deci IV. Orice cifră așezată în stînga unuia din simbolurile fundamentale indica faptul că cifra respectivă se scade din cifra simbol. Așadar, dacă se scria IV, însemna că din 5, adică V, se scade 1, adică I. Dimpotrivă, orice cifră adăugată în dreapta se însuma cu cifra simbol. De pildă, VI însemna V+I, adică 6 etc. Știți însă cum au ajuns romanii la acest mod de exprimare a cifrelor, care de fapt mai este folosit și astăzi, de exemplu pentru indicarea secolelor, a unor clasificări, a claselor școlare etc.?

pentru ambele păpuși. Nimic mai simplu apoi decît să mimați, prin apropierea și depărtarea degetelor, mișcările gurii care se deschide și se închide în cursul vorbirii, susținută de un text rostit de voi înșivă... la două voci.

Ați ghicit, desigur, păpușile sînt croite din cîte două bucăți de material, constituind fețele, o a treia formînd interiorul gurii, în care se va observa... limba. Ochii sînt figurați de două perechi de mingi de ping-pong uzate, vopsite cu tuș negru.

Pe baza aceluiași principiu puteți imagina modele noi. Corpul poate avea cele mai diferite culori, mănușa poate fi împodobită cu decupaje din pînză, postav, cu franjuri vechi, cu pene. O creastă de un roșu aprins adăugată unei mănuși ruginii va închipui lesne un cocoș, mai ales dacă-i adăugați o coadă din pene și adaptați forma capului, micșorînd gura și prelungind-o printr-un cioc din carton, format din două părți lipite pe partea inferioară și superioară a „gurii". Pentru dinozaurul amintit ajunge să adăugați o creastă mare, zimțată, de-a lungul întregii mănuși, din același material ca și aceasta. Pentru a obține un leu, veți schimba culoarea materialului, alegînd galbenul, oranjul sau ocrul, veți decupa o gură mai curînd pătrată, cu nări proeminente, veți înălța fruntea îndoind degetele care intră în partea superioară a mănușii, înlocuind mingile de ping-pong cu doi nasturi care să întruchipeze ochii acestui animal. O coamă bogată din franjuri, precum și o coadă cu ciucure vor întregi imaginea unui leu foarte expresiv.

Nu vă sfiiți să creați voi înșivă noi păpuși. Veți obține o binemeritată satisfacție și aplauzele micilor voștri prieteni.

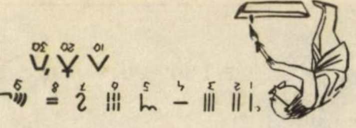

Răspuns

Romanii au ajuns la cunoscutele lor simboluri fundamentale pentru exprimarea cifrelor pornind de la numărarea... pe degete. Astfel, un singur deget echivala cu cifra 1, reprezentată prin I. Cifra 2 (II) reprezenta două degete, iar 3, deci III, trei degete. Cifra 5 reprezenta cele cinci degete în mod stilizat. Pentru cifra 4, conform unei convenții, se scria IV, adică 5 minus 1. Pentru cifra 6, tot ca urmare a unei convenții, se nota 5+1, adică VI ș.a.m.d. Numărul 10 reprezenta două mîini încrucișate, adică de două ori 5, și se reprezenta cu X. Cifra 9 era scrisă IX, iar 11 = XI etc. Litera C, care însemna 100, era inițiala cuvîntului centum, care în limba latină însemna 100. La început, această literă se scria în unghiuri drepte, adică așa: [și de aceea, ulterior, o parte din ea, adică L, s-a utilizat pentru exprimarea jumătății lui 100, adică 50. Cît privește litera M, ea reprezenta inițiala cuvîntului latin mille, ce însemna o mie. La început însă, numărul 1 000 s-a scris sub forma unui cerc tăiat de o linie verticală, corespunzînd literei „fi", adică Ø, din vechea limbă greacă. Mai apoi, pentru numărul 500, s-a recurs la folosirea jumătății din dreapta a literei „fi", ajungîndu-se deci la litera D. Ulterior, pentru numărul 1 000 s-a folosit litera M, dar pentru 500 a rămas litera D. Este însă de menționat că la forma definitivă a simbolurilor cifrelor romane, așa cum le cunoaștem și astăzi, s-a ajuns de-abia prin anul 140 î.e.n.

Răspuns

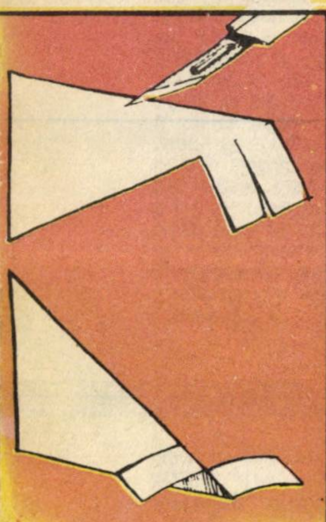
Vechii egipteni foloseau uneori așa-numita scriere hieratică zisă și „rapidă" (!), în care semnificația hieroglifelor era următoarea:

5

(Urmare din pag. 171)

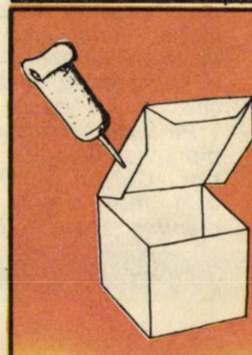

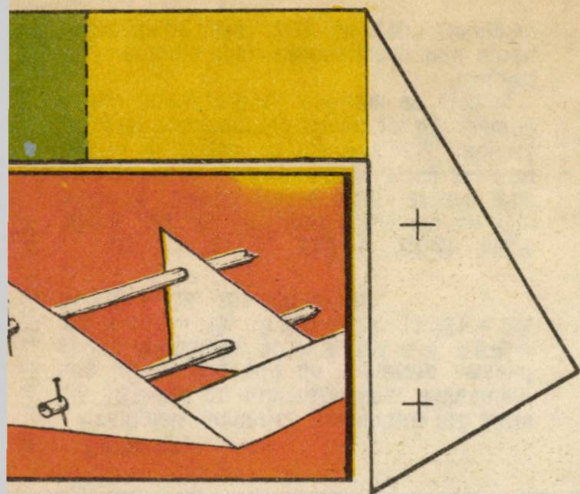

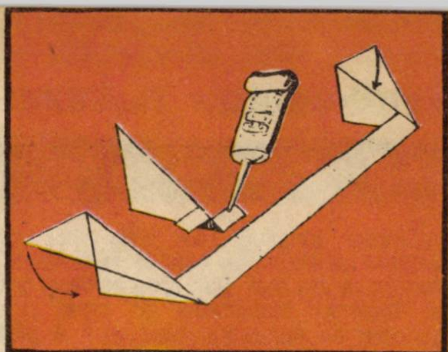
IV

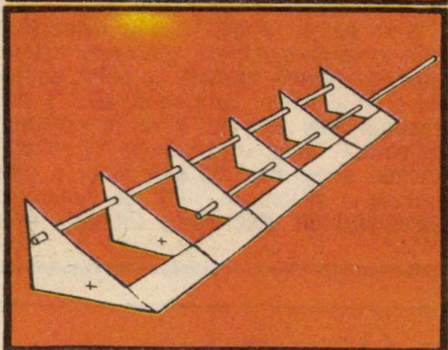
MAI
IUL
DEC
IAN
NOV
FEB
OCT
MAR
SEP
APR
AUG
IUN

V

1996
1998
1995
1994
1990
1993
1991
2000
1992
1997
1999

Frumusețea matematicii

Sisteme diferite de numere

Sîntem obișnuiți din cele mai vechi timpuri să elaborăm calcule în sistemul de numerare zecimal. Dar progresele realizate în domeniul matematicii au creat și alte sisteme de numerare, fapt care a permis apariția mașinilor de calcul electronic etc.

S-ar părea că exprimarea numerelor în alte baze de numărare decît zece este mult mai complicată, întrucît, de pildă, numerele de ordinul miilor, care se scriu în sistemul zecimal doar cu patru cifre, în sistemul de numerare binar se scriu cu 11 cifre! Dar tocmai acest mod de exprimare a permis utilizarea sistemului binar de numerare în calculatoarele electronice (în care cifra 1 înseamnă „da", iar zero „nu", adică acționarea sau neacționarea unor circuite electronice).

În cele de mai jos vă prezentăm cîteva numere din alt sistem de numerare decît cel zecimal. Precizați din ce sistem de numerare fac parte exemplele date și cu ce este egal fiecare dintre aceste numere în sistemul de numerare zecimal: 10; 101; 1 010; 1 111; 10 100; 11 001; 11 110; 101 000.

Răspuns

Exemplele numerice prezentate fac parte din sistemul de numerare binar. Echivalențele lor în sistemul de numerare zecimal sînt următoarele: 10 = 2; 101 = 5; 1 010 = 10; 1 111 = 15; 10 100 = 20; 11 001 = 25; 11 110 = 30; 101 000 = 40.

Ing. LIVIU MACOVEANU

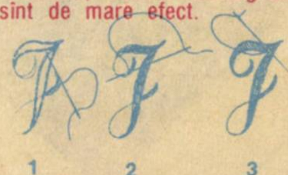

Firește, știți ce este o monogramă. Fiecare din literele alfabetului poate deveni un motiv decorativ pe bluze, fuste, pulovere, berete etc.

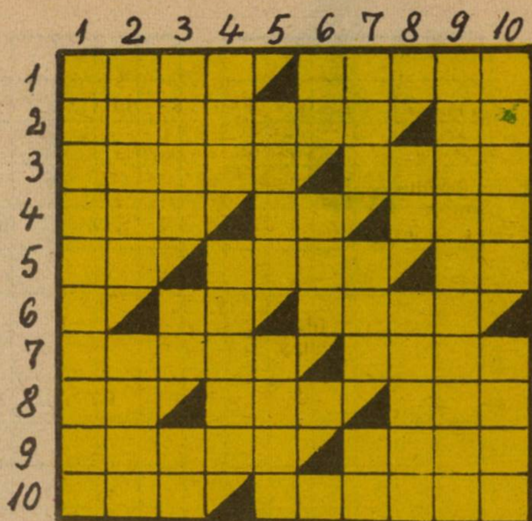
Cum se coase o astfel de monogramă? Conturul literei se coase cu punct în urma acului (fig. 1). Apoi se umple cu punct drept (fig. 2) și se face un feston (fig. 3), alăturînd oblic fir lîngă fir, fără a trece ața pe sub ac, așa ca la festonul clasic. Se cos apoi florile, folosind diferite puncte de lucru (punctul în urma acului, firul prins, lănțișorul, lănțișorul legat, noduleţul, punctul de spinișor, acele de brad, festonul – toate descrise în Almanahul „Cutezătorii", 1985 – și ațe colorate asortate. Lucrate, cusute sau tricotate, aceste monograme sînt de mare efect.

MARIA MITREA

1 2 3

LUMEA COPIILOR

ORIZONTAL: 1) Cunoscut poet contemporan (Ion; n. 1929), care a primit „Premiul Academiei" în 1958 pentru volumul de poezii „Orele cîntatului cu copiii satului" ● Prozatoare contemporană (Maria; n. 1930), semnatara volumului „Hora copiilor". 2) Acest pictor contemporan (Ciprian; n. 1939) a creat un „Portret de copil". ● În plan! 3) Scriitor român (Ion; n. 1936), autorul cărţii „Marinar de frunte". ● Alt pictor român (Iosif; 1881—1958), care a zugrăvit, printre altele, şi figuri de copii. 4) Semnal de început! ● Măriri! ● Florica alintată. 5) Ioan Slavici ● Cunoscut pictor român (Corneliu; n. 1906), realizatorul mai multor portrete de copii, dintre care amintim „Cap de fată" ● Sec! 6) Notă muzicală ● Savant clujean (Eugen; n. 1909), cunoscut şi prin volumul de proză „Am cunoscut copii în lume". 7) Tabloul „Copiii artistului" poartă semnătura acestui pictor român (1807—1887). ● Dădacă. 8) Perioadă de timp ● „...copiilor", proză semnată de Zaharia Stancu şi Ion Roventa ● „Încărcare multiplă" la maşinile de calcul (inform.). 9) Scriitor român (Panait) ● Fiica lui Cronos şi a Rheei din mitologia greacă. 10) „...copii, prin Bucureşti", versuri ce poartă semnătura poetei Maria Banuş ● Pictor francez (1880—1954), realizatorul pînzelor „Fată" şi „Cap de tînără".

VERTICAL: 1) Scriitor francez (Robert; n. 1909),autorul romanului „Copilul nopţii". 2) A scris povestea „Fata din dafin" (George) ● Sculptor român (Nicolae; n. 1926), realizatorul compoziţiei monumentale „Joc de copii" din parcul Herăstrău. 3) A alcătuit volumul „Teatru şcolar pentru băieţi" (Eufrosina) ● Fotbal Club ● La frig! 4) Cupolă ● Filozof englez (1561—1626), semnatar al lucrării „Despre părinţi şi copii". 5) Anotimp în care copiii aşteaptă cu mare nerăbdare vacanţa ● Oraş în vestul ţării. 6) Tudor Arghezi ● Abreviere pentru „Indice biologic de poluare". 7) Sînt puţini la vîrsta copilăriei ● Oază în Sahara ● Horia Rădulescu. 8) „Mamă... copil", tablou ce poartă semnătura pictorului român Max Arnold ● Acest compozitor (Dragoş) a primit „Premiul Tinereţii" pentru cîntecul „Copiii din Bucureşti". 9) Bardul de la Mirceşti (1821—1890). 10) Poetul transilvănean Emil Isac a scris la tema noastră poeziile „Copii...", „Moţul, capra şi copilul" şi „Copilul lui Ştefan" (sing.) ● Cunoscut pictor român, autor al tablourilor „Copii în uniformă" şi „Cap de copil" (1831—1891).

DICŢIONAR: LDM, AOB.

Încrucişare: CORNELIU FLORENŢA
Definiţii: Elevii Cercului rebusist „Al. Vlahuţă" — Bîrlad

CLIPE DE RĂGAZ

(Criptografie: 4, 2, 8, 5)

O PROBLEMĂ DE VACANŢĂ

Doi colegi de clasă şi prieteni se reîntîlnesc după vacanţă. Ionel îl întreabă pe Doru cum a petrecut, pe unde a fost. Doru îi răspunde: „Am fost la nişte prieteni ai părinţilor mei, într-un oraş din judeţul Hunedoara, al cărui nume e compus din şapte litere. De acolo am plecat la bunici, care locuiesc într-un municipiu din judeţul Caraş-Severin, al cărui nume îl vei obţine din cuvîntul de şapte litere de mai sus, scăzînd o literă şi anagramîndu-le (amestecîndu-le) pe cele rămase. De la bunici am plecat la un văr de-al meu care trăieşte în judeţul Suceava, într-un oraş al cărui nume este compus din cinci litere şi îl poţi obţine scăzînd o literă din cel de-al doilea nume găsit, apoi anagramînd iarăşi literele rămase. Astfel, cele trei localităţi au numele formate din şapte, şase şi cinci litere".

Ionel a dezlegat problema. Voi o puteţi dezlega?

V. POPESCU

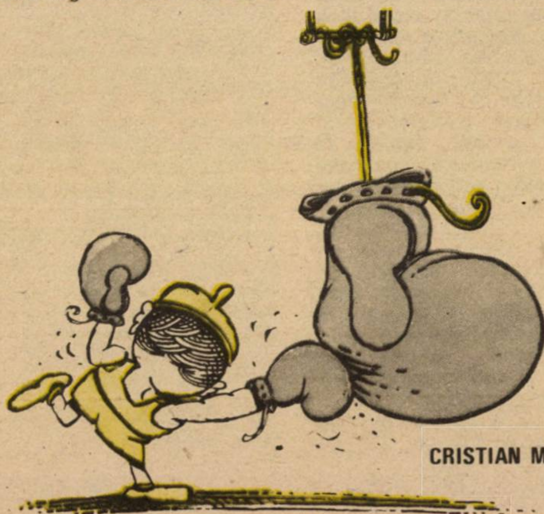
Mai puţin cu o literă

Între cuvintele definite în primele două coloane există o diferenţă de o singură literă. Această literă va trebui să o înscrieţi, de la A la B, în cea de-a treia coloană. Se va obţine astfel numele unui mare biolog român (1868–1947), participant, împreună cu Amundsen, la expediţia cu nava „Belgica" în Antarctica (1897–1899). Şi acum definiţiile cuvintelor din cele două prime coloane:

1) Încăpere; ● Timbru. 2) Plantă leguminoasă cu rădăcină groasă; ● Aşternut pe podea. 3) Scrie cu cerneală; ● Coastă. (pl.). 4) Stîlp puternic care susţine un arc de pod sau cupolă (pl.); ● Piese de şah. 5) Vehicul rustic; ● A cerceta. 6) Sistem de piese; ● Deschidere secretă. 7) Arbori; ● Albie(pl.). 8) Scriere epică de întindere mare (pl.); ● Rocă sedimentară compusă din calcar amestecat cu argilă (pl.). 9) Acţiunea de a acoperi cu piatră etc. o stradă; ● A da impresia. 10) Cupolă de fîn; A atrage. 11) Păstrat în taină; ● Se ocupă de copiii mici (pl.). 12) Calcul! ● Ansamblul operaţiilor de imprimare a unui text.

			A–B
1	CAMERA	MARCA	E
2	MORCOV	COVOR	M
3	STILOU	LOTUS	I
4			L
5	CARUTA	CAUTA	R
6			A
7			C
8			O
9			V
10	CAPITA	CAPTA	I
11	SECRET	CRESE	T
12			A

VENERA POPESCU

CRISTIAN MARCU

GLUME GLUME GLUME

– Poţi să-mi spui cît face o optime dintr-o treime?
– Exact n-aş putea să vă spun, dar prea mult n-are cum să fie...

●

– Vrei să-mi spui că nu te-a ajutat tatăl tău la rezolvarea problemei?
– Nu m-a ajutat!
– Dă-ţi cuvîntul!
– Mi-l dau! Nu m-a ajutat, a rezolvat-o singur!

●

– Să zicem că-ţi dau cinci iepuraşi şi pe urmă îţi mai dau încă unul. Cîţi vei avea?
– Şapte – răspunde elevul.
– Cum şapte? Ia mai gîndeşte-te puţin!
– Păi, şapte, pentru că mai am acasă unul.

●

CU CARTEA ÎN MÎNĂ

(Criptografie: 6, 7, 6, 2, 4)

C x NAR $\frac{E+C^R}{D}$

CARTE FRUMOASĂ...

(Criptografie: 6, 1, 5, 2, 7)

SC ØR [L] D E

GLUME GLUME GLUME

– Spune-mi un număr rotund!
– Zero! tovarăşe învăţător.

●

– Să presupunem că locuieşti la etajul al cincilea şi că între etaje sînt 15 trepte. Cîte trepte va trebui să urci ca să ajungi acasă?
– Pe toate!

●

– Dacă-ţi dau douăzeci de bomboane şi îţi spun să le împarţi în părţi egale cu frăţiorul tău mai mic, cîte îi dai acestuia?
– Şapte! răspunde promt micul şcolar.
– Dar tu nu ştii să socoteşti!
– Eu da, dar el nu ştie!

●

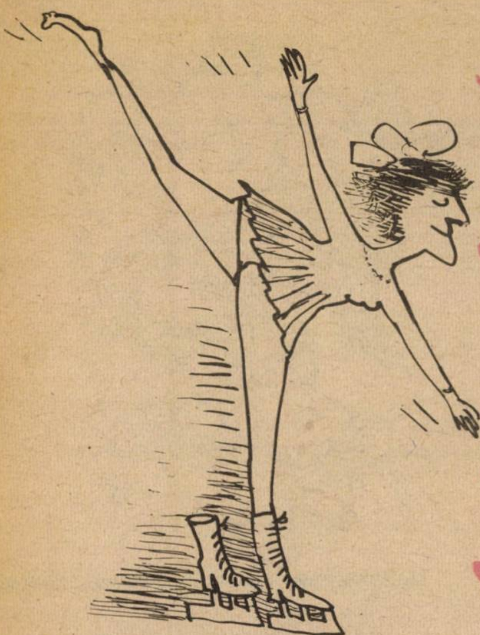

Joc literar

Înscriind pe segmentele verticale — de la 1 la 15 — cuvintele corespunzătoare definiţiilor de mai jos, se va obţine, citind iniţialele de pe primul rînd orizontal, numele unui mare scriitor român (1880—1961), care a debutat la 15 ani. Literele finale ale cuvintelor definite, citite în ordinea cifrelor, vor da titlul unui cunoscut roman istoric al cărui autor este. 1) Unul dintre cele mai puternice personaje din literatura acestui scriitor, pescar din nuvela „Păcat boieresc". 2) Profesor universitar, prieten cu povestitorul, din „Clonţ de fier". 3) Leagăn în aer liber. 4) În acel loc. 5) Personaj care are darul caracterizărilor izbutite din romanul „Oameni din Lună". 6) Sclipire. 7) Personaj feminin din „La noi în Viişoara". 8) Pun capacul. 9) Cîine australian. 10) Opt cîntăreţi. 11) Alge brune care servesc ca îngrăşămînt. 12) Oraş în Belgia. 13) Fetiţa din „Povestitorii". 14) Obicei. 15) „Om bun şi blajin", ţăran de pe valea Siretului, în casa căruia sta povestitorul cînd era adolescent, în timpul vacanţelor.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			A					D	O					
			C					I	C					
			O					N	T					
			L					G	E					
			O					O	T					

A

	8 N	1 A	2 T	1 A	2 T	5 I	4 E	
	9 H	1 A	3 L	2 T	4 E	10 R	4 E	
		11 V	12 O	3 L	4 E	5 I		
		5 I	8 N	4 E	3 L	4 E		
4 E	13 C	9 H	5 I	2 T	1 A	2 T	5 I	4 E
	14 P	1 A	2 T	5 I	8 N	1 A	15 J	
		7 M	16	6 S	13	1 A		
	13 C	10 R	1 A	7 M	14 P	12 O	8 N	

B

Înlocuind cifrele prin litere, veți afla, pe verticala A—B, denumirea unei ramuri sportive care cuprinde probe de alergări, sărituri și aruncări, constituind încă din antichitate obiectul celor mai spectaculoase întreceri sportive. Pe cele opt orizontale veți descoperi diferite sporturi și noțiuni legate de ele.

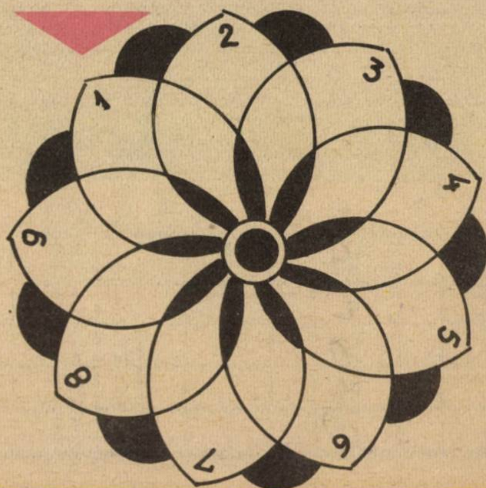
ROZETĂ SILABICĂ

În fiecare fragment al „petalelor" numerotate urmează să plasați cîte o silabă. Aflate corect, ele vor da cuvintele bisilabice orientate atît spre dreapta cît și spre stînga, conform definițiilor:

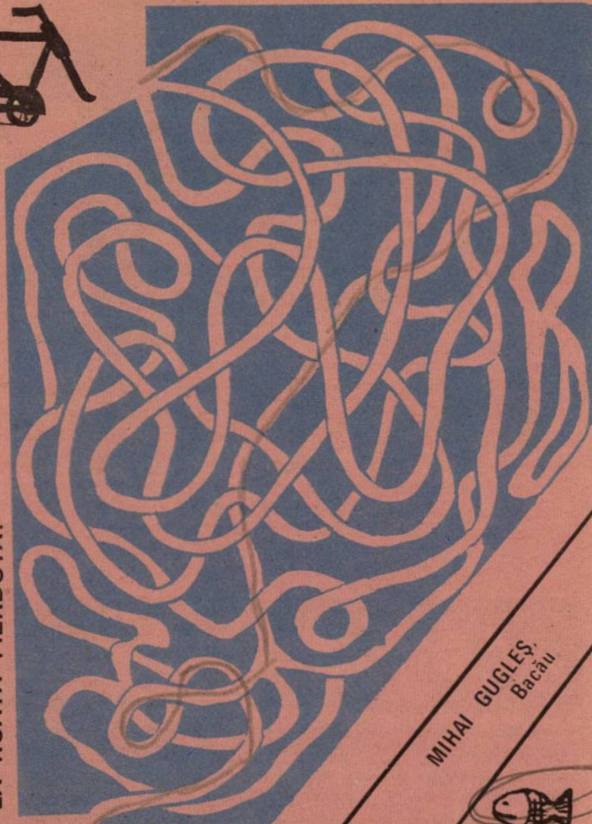
SPRE STÎNGA: 1) Linie care delimitează un teren sportiv (pl.). 2) Fruct care dă numele unei piese folosite la antrenamentul boxerilor. 3) „Teren" de ping-pong. 4) A trage la poartă. 5) Cadă. 6) A duce rucsacul în spinare. 7) A bătători terenul. 8) Tratament balnear (pl.). 9) A face un șanț.

SPRE DREAPTA: 1) Piesă la jocul de șah. 2) A trece mingea de la un jucător la altul. 3) Nu are transparență. 4) A bate gongul. 5) Anotimpul favorit pentru înot, polo etc. 6) Locuință. 7) Călit prin sport. 8) Trofeu sportiv. 9) Numărul de jucători care alcătuiesc o echipă de hochei pe gheață.

PE CE DRUM SE POATE AJUNGE LA ROATA PIERDUTĂ?

MIHAI GUGLEȘ, Bacău

BUNĂ SEARA

(CRIPTOGRAFIE: 4,3,2,2,4)

RADU STOIANOV

PE PODIUM

(Criptografie: 2, 6, 1, 6, 4)

LA CONCURS

(Criptografie: 3, 5, 9, 1, 6)

V. POPESCU

GLUME GLUME GLUME

Învățătorul scrie pe tablă 2.2. Apoi se întoarce spre prima bancă și întreabă:

– Ce înseamnă asta, elev Popescu?

– Meci nul, tovarășe învățător!

– Cum se face c-ai întîrziat azi la prima oră?

– Am visat toată noaptea că rezolv probleme de aritmetică și m-am sculat foarte obosit.

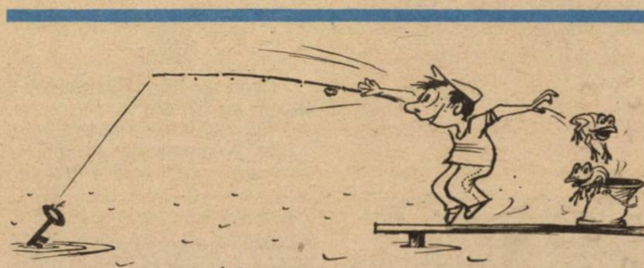
Glumele din această rubrică a almanahului au fost selectate de SANDA MIHĂESCU-CÎRSTEANU și MIHAI BURDUJA.

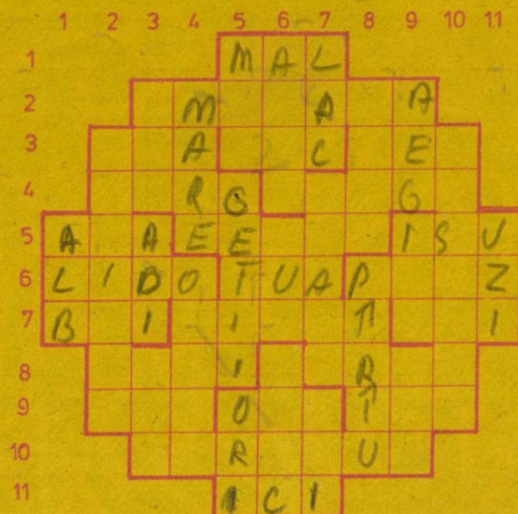
A. POCH

Marină

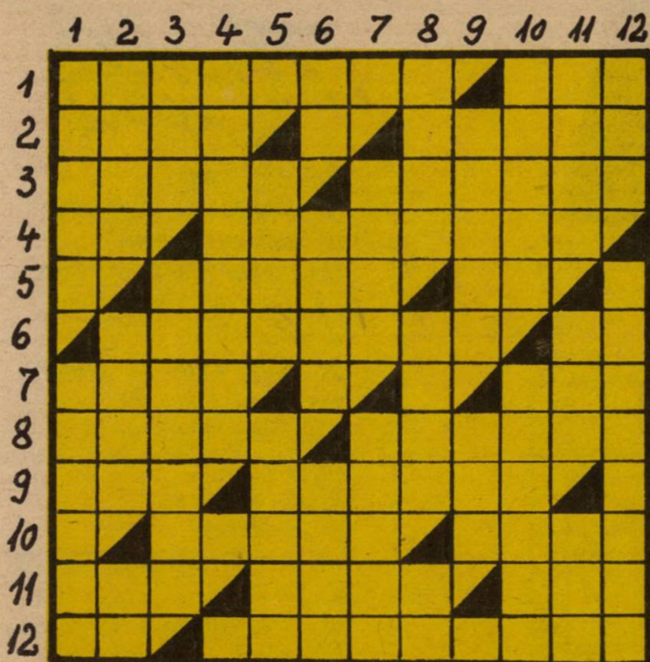
Precum o indică desenul, din jocul nostru lipsesc căsuțele negre. Limita dintre cuvinte o trasează liniile mai groase din interiorul desenului.

ORIZONTAL: 1) La țărmul mării. 2) O navă acostată la chei. 3) Factor balnear marin. Crustaceu. Încărcat de săruri și aerosoli marini. 4) Rază de lumină. Atribut al mării. 5) Verb agricol. Mare. Localitate în R.P. Chineză. 6) Ștrand bucureștean cu valuri artificiale. Rîu în nord-estul Portugaliei. Indică salinitatea. 7) Plăcere marină (pl.). Celebră plajă californiană. Deține. 8) Parîmă cu ajutorul căreia se trăgea un vas în amonte (od.). Ambarcații cu pînze, vîsle sau motor. 9) Excrescență dermică. Patru într-un cart (sing.). Mare. 10) Profesionist al mării. 11) În acest loc.

VERTICAL: 1) Ca spuma valurilor marine. 2) Pictor olandez, creator al pînzei „Plajă la Scheveningen" (Van de Velde). 3) Prefix pentru albine. Agenția pentru dezvoltare internațională (abr.). Dumitru cel mic. 4) Oferă plajă, aer și apă. O... mare la greci. 5) Fruct... marin! Marea Neagră o numeau Pontul Euxin (sing.). Sau. 6) Mare în Asia Centrală sovietică. Produse avicole. Navă cu două catarge, cu pînze pătrate, înzestrată uneori și cu motor. 7) O mare mai mică. Comparație pentru auroră sau asfințit. Între două vacanțe la mare (pl.). 8) Litoral. Apă curgătoare de dimensiuni mici (pop.). 9) Întreagă e! Curelușă de meșină. Minivehiculul pe litoral. 10) Moment de mare splendoare la mare. 11) Au ieșit din mare.

DICȚIONAR: ISU, TUA, AEG.

G. DUMITRU

Marco Polo

ORIZONTAL: 1) Ţară de pe malul sting al fluviului Amu-Daria, vizitată de Marco Polo. Ofiţer otoman. 2) Popor asiatic. Important centru mongol vizitat de fraţii Polo. 3) Într-o doagă! Acra, Basra, Ormuz sînt doar cîteva din aceste aşezări (dim. sing.). 4) Rele! Fluviu asiatic pe a cărui vale au coborît cei doi fraţi Polo. 5) Ţelul final al călătoriei lui Marco Polo, mare ţară asiatică, aşa cum o numeau europenii pe atunci. 1298 este cel în care Marco Polo a fost luat prizonier de genovezi. 6) Denumire atribuită de Marco Polo regiunii răsăritene a Iranului de astăzi. Dinşii. 7) A îndrăgi. Porţiune dintr-un cerc. 8) Ales. Unul dintre fraţii Polo. 9) Acele! Lac aflat la răsărit de lacul Balhaş. 10) ...-Tagh, uriaşe culmi pe care le-a străbătut Marco Polo în drum spre oazele Chotan şi Cercen din Asia Centrală. Clară. 11) Rîu din apropierea lanţului nordic al munţilor Tian-Şan. Munţi în America de Sud. Sport. 12)

Exclamaţie. Valori culturale ale poporului chinez, cu care a venit în contact Marco Polo.

VERTICAL: 1) Mare şi frumos oraş irakian aflat pe traseul lui Marco Polo. Patria vestitului călător. 2) Mare în apropierea Mării Caspice. Populaţie a Asiei Mici cunoscută de Marco Polo la începutul călătoriei sale (masc. sing.). Veche măsură de lungime chinezească. 3) Cadou. Mare han mongol, în slujba căruia s-a aflat mai mulţi ani Marco Polo. 4) Mare stat african despre care vorbeşte şi acest renumit navigator. 5) Diminutiv masculin. Popor asiatic pe care l-a cunoscut şi Marco Polo. 6) Casă! Crustacee. Scurt alint! 7) Adio anagramat! Denumirea Chinei de Sud după terminologia folosită de Marco Polo. 8) Nume feminin. Stat asiatic din care Marco Polo a vizitat Bagdadul, Mosulul şi Basra. Sînt. 9) Sătean. Bombardă. 10) Veche măsură de lungime. Sportivi. 11) Personificarea Pămîntului la grecii antici. Epoci. Obicei. 12) Localitate în Austria. Insule din sud-estul Asiei vizitate de Marco Polo la întoarcerea în Italia.

DICŢIONAR: AGĂ, ACL, ODIA, GAEA, ARL.

LAURIAN BUTURE
şi GEORGE NEGREA, Borzeşti

PE CARE DRUM POATE AJUNGE ÎN PORT CORABIA DIN DESEN?

Careu solar

ORIZONTAL: 1) Zile cu soare torid. 2) Creşterea bruscă a strălucirii unei regiuni a cromosferei solare (inf.). În direcţia aceea. 3) Însoritul mal al mării. 4) În bazin. Momentul în care soarele ajunge în punctul cel mai înalt de pe bolta cerească, situat la verticala locului de observaţie. Începe în zori şi se sfîrşeşte la asfinţit. 5) Glasuri. Rînd dintr-o poezie. 6) Carene. Constelaţia Triunghiului austral (abr).). Autorul poeziei „Zorile, serile, soarele, cerul". 7) Curtea interioară a caselor romane. În sus! 8) La aer! Perioada de rotaţie a Pămîntului în jurul Soarelui (fig.). 9) Împrejurare. Bronzată... rău. Deţii. 10) Celebru compozitor român, creatorul piesei muzicale „Răsărit de soare". În verile cu soare dogoritor, le scade nivelul sau seacă (sing.). 11) Usturoi (pop.). A fundamentat ştiinţific sistemul heliocentric (1473—1543).

VERTICAL: 1) Scriitor clasic român (1858—1919), autorul dramei „Apus de soare". 2) Intersecţia aparentă a suprafeţei Pămîntului cu bolta cerească. Timp în care Terra parcurge întreaga sa orbită în jurul Soarelui (pl.). 3) Afluent al Crişului Alb. Trimise de Soare. 4) Poziţie în care Soarele, Pămîntul şi o planetă sînt aşezate aproximativ în linie dreaptă, Pămîntul aflîndu-se între Soare şi planeta respectivă. Pe scară! 5) Localitate în Chile. Într-un astru! Oraş în vestul Columbiei. 6) Localitate în India. Călit prin expunere la soare. 7) Măsură. Dorinţă arzătoare. 8) Loc îngust! Orăşel în Haiti. Prefix de mărire. 9) Aur (pop.). Combinat agricol. Fără pereche. 10) Printre perle! Primele în aştri! Măsurile din solarii. 11) Acţionat de vînt. Suprafaţa aparentă a Soarelui.

DICŢIONAR: GUT, RERE, ACO, ANVA, TRU, MACR.

ANA MOGA

Fructele verii

De aur sunt
şi nespus de frumoase
în amiaza luminii.
Un semn dacă ai face
un rug de răcoare
dintr-o dată
ai simţi cum se înalţă
din rădăcinile lor.
Ele sunt făpturile
tainice,
pline de miez
şi înţelesuri
de parcă întreaga durată
a lumii
ar preschimba-o în cîntec.
Ele sunt minunile
neschimbătoare ale vieţii
aprinse, gălbui,
bătute-n cristale.

VIOREL SÂMPETREAN

GLUME GLUME GLUME

– Ce este deasupra centilitrului?
– Decilitrul.
– Şi deasupra decilitrului?
– Litrul.
– Şi deasupra litrului?
– Dopul!

●

– Am adunat pe 15 cu 11 de cinci ori, tovarăşe învăţător.
– Bravo, eşti un elev silitor.
– Acum vă rog să-mi spuneţi: care din cele cinci rezultate este cel exact?

●

Foc rece în noaptea polară

Falduri colorate flutură pe cerul polar. Este aurora boreală, vizibilă — ce-i drept, rareori — mult mai la sud decît Cercul polar de Nord. Aurora boreală are un echivalent la fel de spectaculos în sud: aurora australă.

Pîlpîind ușor în lunga noapte înghețată, aurorele polare ating rareori o intensitate suficientă pentru a deveni vizibile la latitudine la care locuiesc majoritatea oamenilor.

Aceste fenomene, cînd pe cer flutură panglici de lumină colorată însoțite uneori de șuierături și trosnituri, apar de obicei la o zi după o puternică erupție solară.

Furtunile solare apar mai frecvent în așa-zisele perioade de activitate solară intensă, ce se produc la fiecare 11 ani. Aceste fenomene provoacă o bruscă intensificare a complexei radiații solare. Valuri de particule încărcate vin în proporții sporite către polii magnetici ai Pămîntului. Ele urmează curbura largă a limitelor cîmpului magnetic al Terrei, mult mai „bombată" decît limitele atmosferei terestre. Această curbură întîlnește atmosfera abia către zonele polare, care concentrează ca... o pîlnie marile cantități de particule disipate în spațiul circumterestru. Aceste particule ionizează atomii din păturile superioare ale atmosferei din preajma polilor, producînd fenomenele luminoase etc. ale aurorelor polare.

NOCTURNĂ

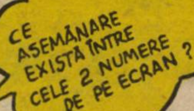
ORIZONTAL: 1) Poezie de Ștefan Octavian Iosif, din care am ales versurile: „Noapte, noapte, iar mă lași/ Singur pe cărări pustii". Mare poet român, semnatar al poeziilor: „În noapte", „Amurg", „Sara" (Octavian, 1781—1938). 2) „...ostașilor români", poezie de Vasile Alecsandri. Încăpere în care se poate dormi noaptea. 3) „Cînd seara în ceasuri de...", altă poezie de Șt.O. Iosif. 4) Botta Ovidiu. Unic s-a incurcat! Gol pe dinăuntru. 5) Omenesc. Cap de tehnician! Jos! 6) Specie de arbori exotici cu lemnul tare. 7) În josul apei. Produs galinaceu. Curmătură. 8) În sală! Insectar descompletat! 9) Scriitoare română (Iolanda), autoare a romanului „Bună seara, mîndră lună"... 10) „Amurg de...", poezie din lirica bacoviană. Kemal Andrei. Unește cu ață. 11) Așa cum ne apar stelele noaptea. Perioadă de timp.

VERTICAL: 1) Din lirica acestui poet avem poeziile „Noapte de vară" și „Seara" (George). Înștiințare publică. 2) Limbă, dialect, grai. Prieten. 3) Pitic. Localitate în Franța. Liniile rutiere române (abr.). 4) Gînd nedus pînă la capăt! Prenume feminin. 5) Localitate în Alger. Clor. Pană la cap! 6) Noaptea trebuie prevăzute cu felinare. Cămașă rustică. 7) Autor al unor celebre „Nopți", dintre care se detașează „Noapte de decembrie" (Alexandru). 8) Nume dat de greci dacilor (sing.). Compozitor și interpret de muzică ușoară (Ștefan), care a pus pe muzică poemele „Numai noaptea" de Radu Stanca și „Balada stelei duble" de Dan Verona. 9) „...în noapte", poezie de Lucian Blaga. Eugen Ulieru. 10) Ramură subțire și uscată, folosită noaptea pentru aprinderea focului în aer liber. Sorin Constantinescu. Măsura agricolă. 11) „Noapte..." altă poezie de Lucian Blaga.

DICȚIONAR: ~~INUC~~, ~~INSECT~~, ~~NAN~~, ARV, ECUN, PAN.

SORIN GRIGORIE,
Orăștie-Hunedoara

21623
35033

TEST

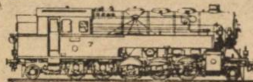

FORMAȚI PERECHI DE OBIECTE CARE SE „ÎNRUDESC" ÎNTRE ELE.

„FOLOSIND" METROUL, COMPLETAȚI DENUMIRILE CELORLALTE MIJLOACE DE TRANSPORT ȘI DE MĂSURARE A TIMPULUI.

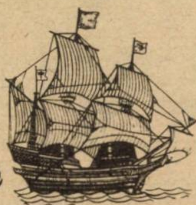

RESTABILIȚI ORDINEA ACESTOR SECVENȚE COSMICE.

COMBINAȚI CÎTE DOUĂ CERCULEȚE PENTRU A OBȚINE ȘAPTE CULORI.

CE NUMĂR TREBUIE ÎNSCRIS, LOGIC, ÎN CERCULEȚUL GOL ?

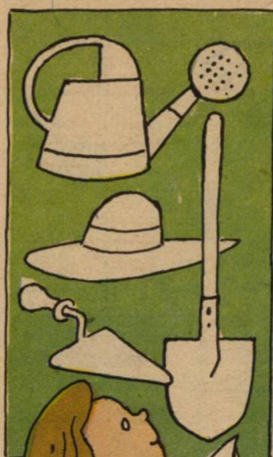
XII − IV = XV

MUTÎND UN BEȚIȘOR, REZULTATUL DEVINE CORECT.

ACȚIUNEA „CEI TREI R"

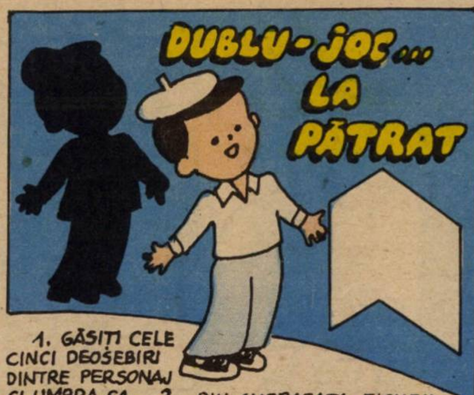
CÎTE FELURI DE MATERIALE RECUPERABILE DEOSEBIȚI PRINTRE CELE DIN IMAGINE ?

UNUL DINTRE CELE 5 OBIECTE NU POATE FI FOLOSIT ÎN GRĂDINĂ.

1. GĂSIȚI CELE CINCI DEOSEBIRI DINTRE PERSONAJ ȘI UMBRA SA. 2. DIN SUPRAFAȚA FIGURII PREZENTATE PUTEȚI OBȚINE UN PĂTRAT.

TOTAL 14

ARANJAȚI CELE 4 PĂTRATE CU NUMERE ÎN PĂTRATUL CEL MARE, ASTFEL CA PE ORICARE RÎND TOTALUL SĂ FIE 14.

RESTABILIȚI ORDINEA ACESTOR SECVENȚE

TOTAL 100

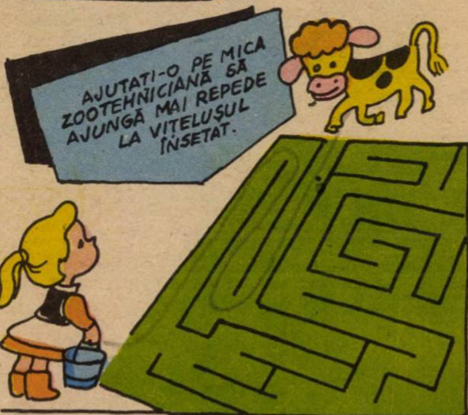
DIN CELE NOUĂ NUMERE, ALEGEȚI ȘASE, CARE ADUNATE SĂ DEA TOTALUL 100

Reconstituiți proverbul

NICIODATĂ
ÎNTREABĂ
DE
NU
CINE
ORI
DOUĂ
GREȘEȘTE

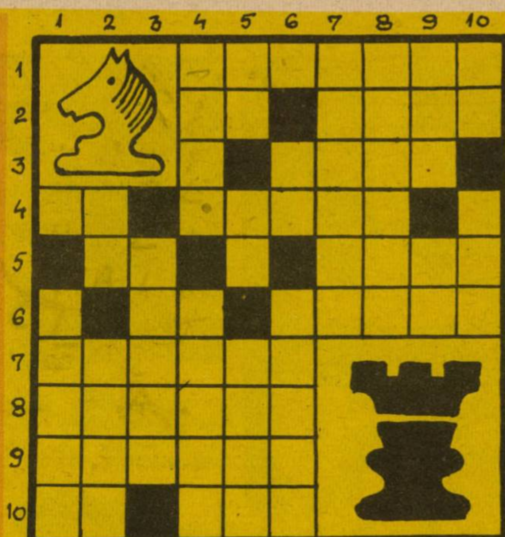

Pentru a dezlega cele două careuri-surpriză din aceste pagini, „traduceți" imaginile desenate în cuvintele care le desemnează și introduceți aceste cuvinte la locul potrivit în termenii ceruți de definiții. Un singur exemplu vă va lămuri: în Un careu... cu fructe, la prima definiție-orizontal răspunsul este maraton (măr-aton). Tot astfel se procedează și pe coloanele verticale. Succes!

ORIZONTAL: 1) Pregătire într-un domeniu profesional. 2) Liniștită. Chemare. 3) Floare albă formată dintr-o singură petală. Pămînt neroditor. 4) Călin Duma. Meridional. 5) În ramă! Trofeu sportiv. 6) Trepte mijlocii! Pește răpitor de apă dulce. 7) Dîmb. 8) Știință care studiază creșterea rațională a păsărilor de curte. 9) Hîrtie uzată, colectată de pionieri. 10) Măsură agrară. Polen depozitat în stup și folosit în hrana puietului de albine.

VERTICAL: 1) Hîrtie specială pentru desene în tuș. Metal de culoare roșiatică. 2) Prietenoasă (fig.). Închizătoare la porți. 3) Doctor. 4) Pășune. Aparat de redare a sunetelor înregistrate pe discuri. 5) Notă muzicală. Îmbibat cu apă. Clădire tradițională oltenească în formă de turn. 6) Intrare la admitere! Adăpost vremelnic (pop.). 7) Reprezentare satirică a unei figuri. 8) Știința stupăritului. 9) Redacție (abr.). Confecție din lînă sau alte fibre care servește ca învelitoare. 10) Ultimele la apel! Apă.

IOAN MAIER,
Tîrgu-Mureș

GLUME GLUME GLUME

– Dacă-ți dau două mere și-ți spun să dai unul fratelui tău, pe care i-l dai? Pe cel mic sau pe cel mare?

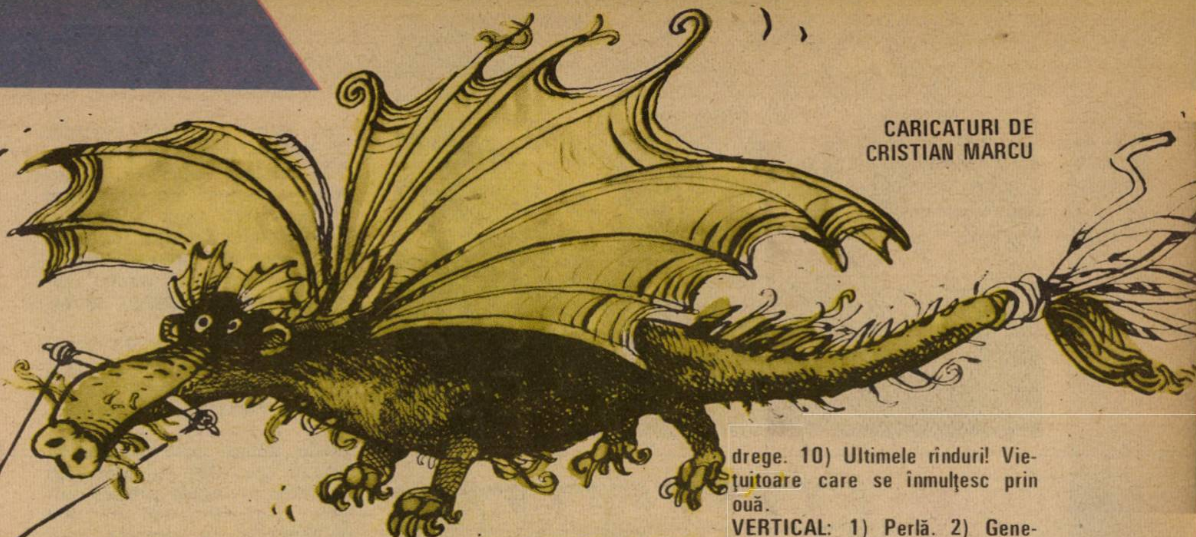
– Fratelui meu mai mare sau frățiorului mai mic?

●

– Pe tablă sînt șapte muște. Daca omor una cîte mai rămîn?
– Una, celelalte or să zboare!

●

– Daca ai două bomboane și le mănînci cu ce rămîi?
– Cu învelitorile.

CARICATURI DE
CRISTIAN MARCU

SURPRIZA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1				A	T	O	N	■	A	N
2				T	I	S	O	A	R	E
3				I	N	A	R	■	T	A
4	G	I	T	■	T	N	■	C	A	■
5	A	N	I	M	A	■	S	E	■	
6	R	I	■	I	■	N	U		A	
7	I	M	A	■	S	E				
8	T	O	R		E	■				
9	A	S	A	■	R	E				
10	R	I	■	O	B	I				

ORIZONTAL: 1) Cursă atletică desfăşurată pe o lungime de circa 42 km. 12 luni. 2) Mic obiect de podoabă oferit celor dragi de 1 Martie (pl.). 3) Matelot. Sunet de trompetă. 4) Aici se poartă cravata de pionier. Teren gol! Primele cărţi! 5) A însufleţi. Sunete incipiente! 6) În brîu. Adverb care indică exclusivitatea. 7) Mamă (înv.). A despărţi. 8) Făclii. 9) În acest fel. A drege. 10) Ultimele rînduri! Vieţuitoare care se înmulţesc prin ouă.

VERTICAL: 1) Perlă. 2) Generoşi. 3) Între luni şi miercuri. A brăzda terenul. 4) Căluţi dobrogeni. Notă muzicală. 5) Obiectiv de atins. Iobag (od.). 6) Locuitor din oraş. Ultimele semne! Dînşii. 7) Sursă de ploaie sau de zăpadă. A se întrista. 8) A achiziţiona un lucru. 9) Poezia, pictura, teatrul, filmul şi altele (sing.). A ocroti. 10) Zăpadă. A condimenta.

DICŢIONAR: IMA, AŢI.

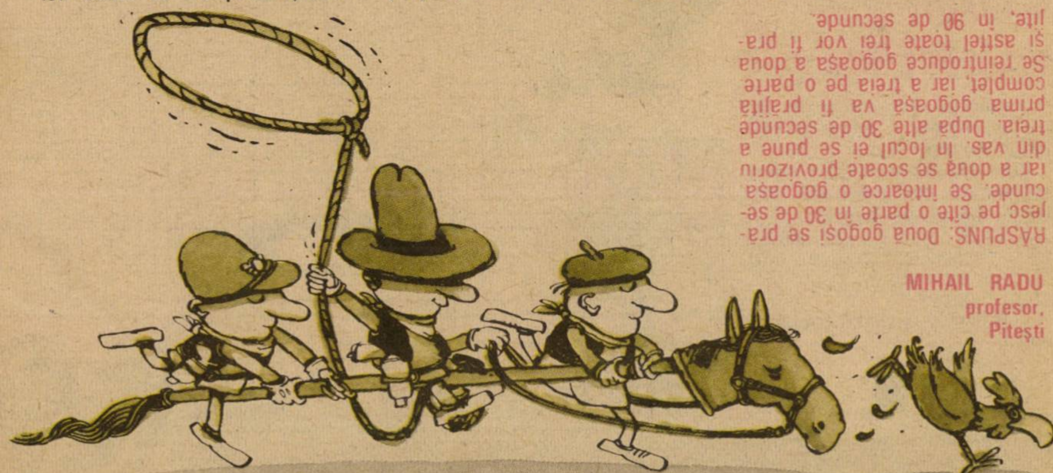
IOAN MAIER,
Tîrgu-Mureş

GOGOŞILE

O gospodină prăjeşte gogoşi. În vasul folosit pentru prăjit încap în acelaşi timp numai două gogoşi. După ce prăjeşte o gogoaşă pe una din părţi, gospodina o întoarce pe cealaltă parte. Prăjirea pe fiecare parte durează 30 de secunde. Cu toate acestea, în numai 90 de secunde pot fi prăjite trei gogoşi. Cum?

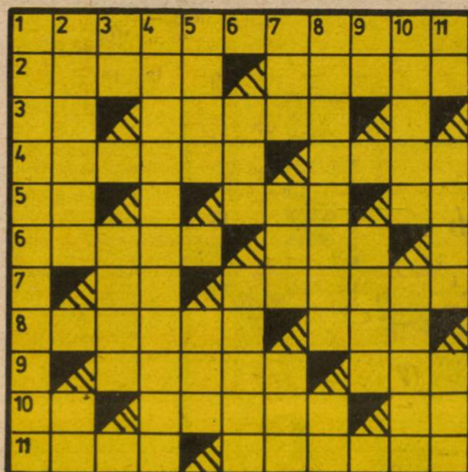
RĂSPUNS: Două gogoşi se prăjesc pe cîte o parte în 30 de secunde. Se întoarce o gogoaşă iar a doua se scoate provizoriu din vas. În locul ei se pune a treia. După alte 30 de secunde prima gogoaşă va fi prăjită complet, iar a treia pe o parte. Se reintroduce gogoaşa a doua şi astfel toate trei vor fi prăjite, în 90 de secunde.

MIHAIL RADU
profesor,
Piteşti

Tunete și fulgere

ORIZONTAL: 1) Dispozitiv de apărare impotriva trăsnetelor datorat fizicianului american B e n j a m i n F r a n k l i n (1706—1790). 2) A trăsni! Cu iuțeala fulgerului. 3) Tănăsescu Petre. Plantă medicinală. 4) Arc. Formă de fulger. 5) În furtună! S-a oprit ploaia. Ba. 6) Formă de metamorfoză prin care trec unele insecte. Expus acțiunii trăsnetului. 7) Enescu Ene. Grindină. 8) A se zări trăsnetul pe neașteptate. Astru în eclipsă parțială. 9) Bucată de pinză. Fir textil. 10) Studiază fulgerele. A menaja. în fulger! 11) Mare oraș al antichității care adăpostea pe Capitoliu templul lui Jupiter, stăpinul tunetului și al trăsnetului. Poet clasic român, autorul poeziei „Moartea lui Fulger".

VERTICAL: 1) O privire fulgerătoare (fig. masc.). 2) Unitate de măsură pentru intensitatea curentului electric, care în cazul trăsnetului poate atinge sute de mii de unități (pl.). Într-un moment! 3) Notă muzicală printre fulgere. S-au încurcat camele! 4) Fulgerul ca fenomen care constă dintr-o descărcare electrică luminoasă produsă între doi nori sau în interiorul unui nor (fem.). 5) Timonier... cu două capete! Localitate în Franța. 6) Pseudonim al istoricului literar Mihai Gafița. Încălțăminte de casă (sing.). 7) Acesta (pop.). Pronume posesiv. Orășel în Somalia. 8) Fulgerat. Valoros (fig.). 9) Două dintr-un număr! O sclipire pe bolta cerească. 10) Material ceramic folosit la piesele izolate pentru curenții de inaltă frecvență. Defect în funcționarea unui motor cu explozie. 11) Cetate! Verbul acompaniamentului sonor al fulgerului. Descărcare electrică foarte luminoasă care are loc intre doi electrozi prin care circulă un curent de mare intensitate.

DICȚIONAR: TEA, TIER, ERR, NTS, ATO.

ANA MOGA

GLUME GLUME GLUME

— Cum se numește aceea din pricina căreia a izbucnit războiul troian?

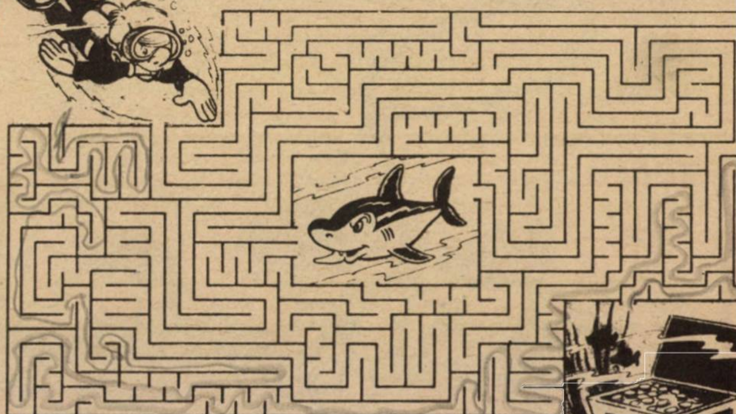
Cum nimeni nu ridică mîna, profesoara se adresează unei eleve din prima bancă:

— Tu ar trebui să știi, pentru că o cheamă exact ca pe tine. Ei, care este numele acelui personaj istoric?

— Popescu! exclamă radioasă eleva.

Cum se poate ajunge la comoară evitînd pericolul?

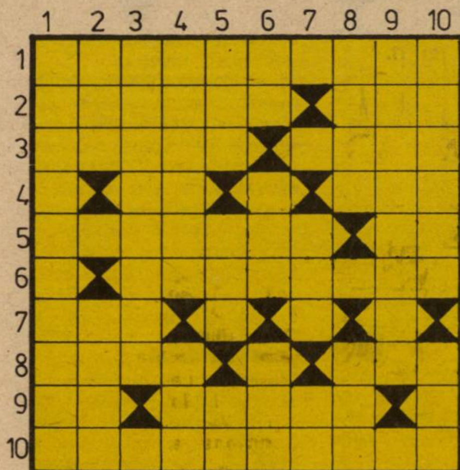
DE CE APA STINGE FOCUL?

Această întrebare atît de simplă nu capătă totdeauna răspunsul corect. În primul rînd, atingînd obiectul care arde, apa se transformă în vapori, absorbind mare parte din căldura obiectului respectiv; pentru a transforma apa în vapori este necesară o căldură de cinci ori mai mare decît pentru încălzirea pînă la 100°C a aceleiaşi cantităţi de apă rece. În al doilea rînd, vaporii care se formează ocupă un volum de sute de ori mai mare decît apa care i-a generat; înconjurînd corpul care arde, vaporii dislocă aerul, iar fără aer arderea este imposibilă.

Răspundeţi la următoarele întrebări:

1. De ce este mai răcoare cînd este vînt?
2. Vă imaginaţi construcţia unui frigider fără gheaţă şi fără motor, folosind fenomenul de evaporare a apei?
3. Poate să fiarbă apa dintr-un vas de tablă aflat într-un alt vas în care fierbe apă?
4. Poate fi făcută să fiarbă apa cu ajutorul zăpezii?

Prof. ELENA NISTOR,
Şcoala nr. 11,
Bacău

Pe aripile vîntului

ORIZONTAL: 1) Instrument pentru măsurarea vitezei vîntului. 2) Ramură a crivăţului care pătrunde pe Valea Oituzului în depresiunea Tg. Secuiesc. Prin deplasarea sa între două regiuni ale atmosferei aflate la diferenţă de presiune ia naştere vîntul. 3) Nu-s vorbe în vînt! (sing.). A creşte presiunea atmosferică. 4) Au trecut ciclonii! În centrul taigalei! 5) Aprindea prin scăpărare amnarul. Se avîntă la urmă! 6) Îi supără simunul cel fierbinte, uscat şi puternic (sing.). 7) Controlul tehnic de calitate (abr.). 8) Pui de leu. Bate mereu. 9) Persoană. Ţară tipic musonică, în care direcţia vîntului se inversează aproape complet de la un sezon la un altul. 10) Agitat ca marea sub acţiunea vîntului.

VERTICAL: 1) Centru de presiune atmosferică mai înaltă decît în regiunile învecinate. 2) Spulberată de crivăţ. Vîntul în context (pl.)! 3) „Ce te legeni, codrule" este una din creaţiile acestui neasemuit poet. 4) Centru de joasă presiune atmosferică (fem.). Exclamaţie de mirare. 5) Măsură luată în considerare la stabilirea vitezei de deplasare a vîntului. Ehei! Bine! 6) Prima şi ultima la măsură. Lac glaciar în Munţii Retezat. În clădire! 7) Perioadă geologică din istoria Terrei. Sînt în mişcare! 8) Patrie. Realitatea ca punct de plecare al cunoaşterii. 9) Declamare. 10) Ciclon sau vînt cu viteză foarte mare, depăşind 12 grade pe scara Beaufort. Face vînt unei mingi de fotbal!

DICŢIONAR: AIG, EHE.

A. MOGA

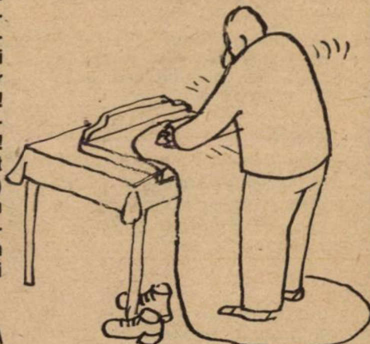
PORTRET NEGATIV

Slabă e la teorie;
Nu prea-nvaţă, nu prea ştie.
Nici la practică nu-i tare.
Ideal? Vacanţa mare!

PROBLEME

Ea de mate nu se teme:
Bun e fratele mai mare.
Dar, cînd nu-i acasă, are
O problemă... cu probleme.

TATIANA-IORDĂCHESCU

La școală

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	V	A	C	A	N	T	A	■	N	L
2	A	R	E	■	A	C	T	O	R	I
3	L	I	T	E	R	A	R	A	■	T
4	E	T	I	C	A	■	A	C	T	E
5	N	M	■		T		C	■	E	R
6	T	E			I	■	T	A	I	A
7	E	T	■	S	U	C	I	T	■	T
8	■	I	G	E	N	■	E	O	L	■
9	A	C	E	■	I		■	M	A	R
10	M	A	T	E	■			I	M	A

ORIZONTAL: 1) Timp de odihnă al elevilor. Nicolae Labiș. 2) Deține. Interpreți. 3) Așa trebuie să fie vorbirea elevilor. 4) Stabilește reguli de comportare în societate. Documente. 5) Nicolae Manolescu. Instrument pentru curățirea brăzdarului. Așa se pronunță rază la geometrie. 6) Instrument folosit la desenul geometric (pl.). Operație de decupare (inf.). 7) Este! „Cănuță om ...", scriere a lui I.L. Caragiale mult îndrăgită de elevi. 8) Negi de la coadă la cap! De la el provine denumirea mișcărilor atmosferice. 9) Coase (pl.). Caiet! Fruct. 10) Matematica în limbajul „zgîrcit" al elevilor. Capitol din geografie.

VERTICAL: 1) Proprietate a atomilor (pl.). Antemeridian (abr.). 2) Materie de bază în clasele primare. 3) Preocuparea esențială a elevilor din clasa I (inf. pop.). Strămoș al poporului român. 4) Lucrare a lui Constantin Brâncuși din perioada studenției. 5) Povestiri. 6) Act citit de-a-ndoaselea! Tec! 7) Se exercită între corpurile cosmice. 8) Vorba broaștei. Particulă materială (pl.). 9) Perne! „Pupăza din ...", episod din „Amintirile" lui Ion Creangă. Reclamate la centru! 10) Se ocupă cu literatura. Era!

IONUȚ CORÎCI,
Liceul pedagogic,
Craiova

DE-ALE ELEVILOR

La fizică

A primit școlarul Dinu
Iar un patru costeliv.
Cică la curent continuu
A știut alternativ...

De la școală

Se întoarce furios
Un școlar vecin cu noi,
Că și azi, pe timp frumos,
A plouat la el cu doi!

Frații

Au intrat în anecdote
C-au aceleași predilecții:
Ea e în regres la note,
El nu-i în progres la lecții...

Acul

Observînd că-i neglijentă
Și la lucru neatentă,
Fac ce pot — și fără preget:
O ințep și eu la deget.

Spalierul din sala de gimnastică

Văd ades din locul meu
Cum că un școlar, Năstase,
A urcat destul de greu,
Și încă pin-la nota șase...

Manualul

La sfîrșit de an școlar
Mi-a vorbit de un ștrengar:
— M-a tocit atîtea zile
C-am rămas fără de file!

G. ZARAFU

GLUME GLUME GLUME

— Iar ai luat o notă rea la istorie!
— Nu-i vina mea, tată. Profesorul mă întreabă tot felul de lucruri care s-au întîmplat înainte de a mă naște eu!

●

Mihăiță și surioara lui se sfătuiesc între ei.
— Ce să-i luăm verișorului nostru de ziua lui?
— O carte frumoasă, e de părere Mihăiță.
— N-are rost, răspunde surioara, mai are una.

1.

3.

5.

Învăţătura

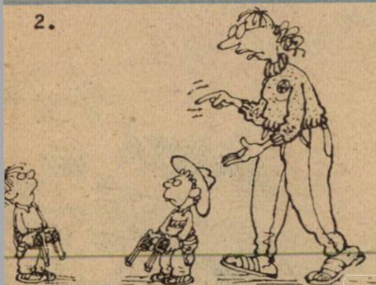
1	I	N	S	V	C	A	O	T	A	L	A	A
2	T	S	E	M	A	C	N	H	U	E	A	L
3	P	A	M	A	A	U	U	Z	N	A	O	M
4	C	L	A	E	R	C	E	T	E	B	I	E
5	P	U	R	C	E	U	M	R	I	O	U	S
6	S	A	T	T	E	O	T	M	A	I	N	V
7	P	R	E	O	P	T	E	S	E	O	R	I

Răspundeți la definițiile de mai jos, căutind să descoperiți literele care compun cuvintul-soluție printre literele cuprinse în cele șapte rînduri. Bifați literele cuvintelor soluție.

Definiții: 1) Instituție de învățămînt. 2) Carte de învățătură. 3) Recreație. 4) Oră școlară consacrată unui obiect de studiu. 5) Răsplată pentru cei mai buni elevi. 6) Lecție pentru acasă. 7) Prietenul de la catedră (pl.)

Citind în continuare literele rămase nebifate, veți afla o reflecție aparținînd marelui istoric român Nicolae Iorga (1871—1940).

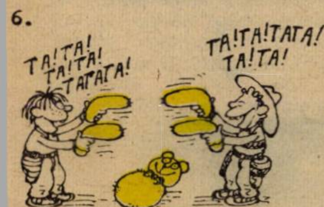
2.

4.

6.

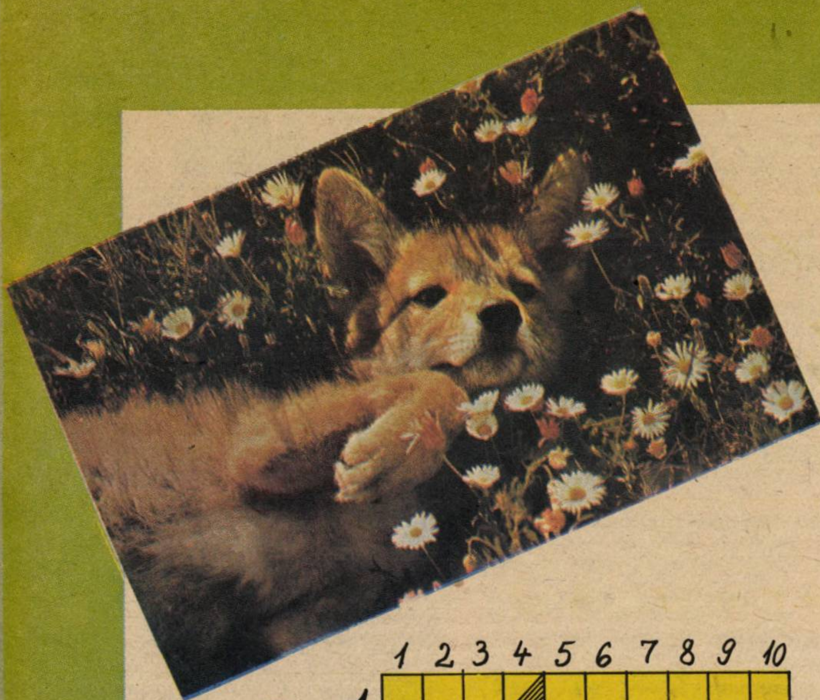
Albert Einstein

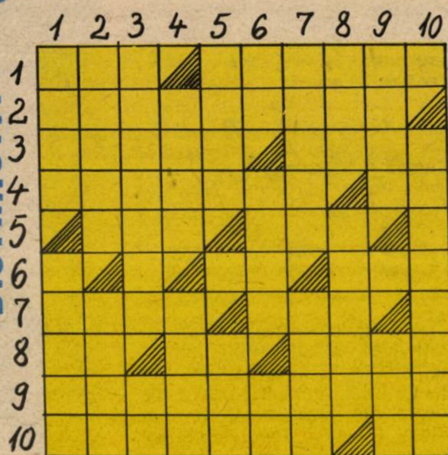
● **Despre autorul teoriei relativității** circulă multe glume, între care și o farsă plină de haz. Aflat într-un turneu de conferințe în Statele Unite, Einstein a ales o temă științifică pe care o dezvolta la fiecare întîlnire cu auditoriul universităților americane. După 10-12 prelegeri, șoferul pus la dispoziție, un yankeu spiritual, îi mărturisește că știe conferința pe dinafară și că ar putea-o rosti fără greș. Omul de duh care era Einstein, sedus de idee, îi face propunerea ca la următoarea „escală" să-și schimbe identitatea și să se dea el drept profesor, îmbrăcînd pelerina și pălăria sa devenite celebre. O oarecare asemănare fizică existînd, totul decurge de minune, numai că, la sfîrșitul reuniunii, un om de știință cere o lămurire asupra unei chestiuni științifice spinoase. Fără a-și pierde cumpătul, „savantul" travestit exclamă: Dragă colega, dar acesta e un lucru foarte simplu; chiar șoferul meu, aci de față, vă poate răspunde excelent!". Lucru confirmat pe loc.

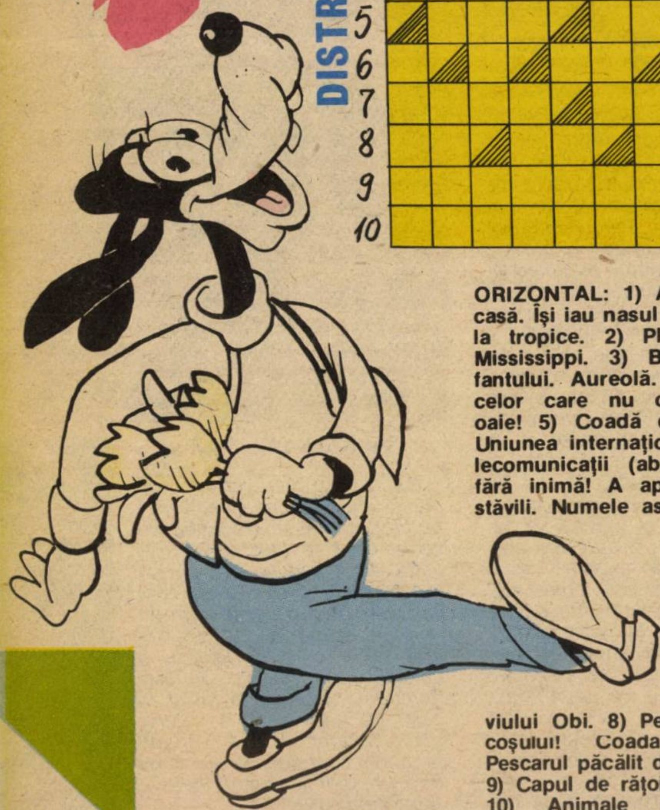

VIRGULĂ CU... HAZ

După ce profesorul le-a explicat elevilor importanța virgulelor, la ce servesc ele, de ce și cînd se pun, a vrut sa vadă dacă școlarii au înțeles bine. Le-a dictat o frază făra virgule și le-a cerut să le puna unde credeau ei că lipsesc. Iată ce a citit profesorul în caietul unui elev: „Dictare: Tovarășul profesor a intrat în casă pe cap, purta o pălărie gri în picioare, cizme galbene la ochi, o frumoasă pereche de ochelari la reverul hainei, o garoafă roșie".

ORIZONTAL: 1) Animal... de casă. Își iau nasul la purtare... la tropice. 2) Plîngăreţi pe Mississippi. 3) Bunicul elefantului. Aureolă. 4) Lumea celor care nu cuvîntă. De oaie! 5) Coadă de veveriţă! Uniunea internaţională de telecomunicaţii (abr.). 6) Lup fără inimă! A apărea. 7) A stăvili. Numele asiatic al fluviului Obi. 8) Pe fruntea cocoşului! Coada reptilelor! Pescarul păcălit de vulpe (pl.). 9) Capul de răţoi... australian. 10) Animale urit mirositoare de pe continentul american. Un cap de cămilă!

VERTICAL: 1) Capra... bărbierului. Deşteptător gospodăresc. 2) Cerb... cu avînt (pl.). Ţine cură de îngrăşare. 3) Uluitor. Corp de enot! 4) Radieră. La tilincă! 5) Părinte. Şi aşa mai departe. 6) Inimă de tatu! Îşi schimbă părul, dar năravul ba (pl.). „Pilon" din construcţia... unui animal. 7) Cal prost crescut. A polei. 8) Jumătate din tapiri! Motani în pijama . 9) Vierme... poetic. Sistemul nervos central (abr.) 10) Moţata din ogradă.

DICŢIONAR: UIT, IAG, ILIN.

ALEXANDRU FRUNZĂ,
elev,
Brăila

GLUME GLUME GLUME

Regizorul soseşte pe platou grăbit să înceapă turnarea, într-o nouă versiune, a filmului „Cei trei muşchetari".

— Ce-i cu ăştia patru? îl întreabă pe asistentul lui.

— Sînt muşchetarii: Athos, Portos, Aramis şi D'Artagnan.

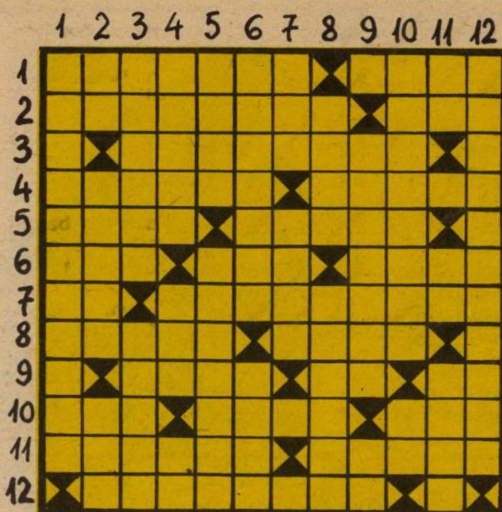
— Jalnic, jalnic, prietene, gîndeşte-te, e o superproducţie. Pune douăzeci!

●

— Mihaela, de ce ai acoperit cu pledul ăsta acvariul cu peştişori?

— Păi bine, mamă, doar nu vrei să mîncăm peşte în faţa lor!

Zoologica

ORIZONTAL: 1) Animale vertebrate care nasc pui vii și îi hrănesc cu laptele lor (sing.) • Moluște cu cochilie și cornițe, din care fac parte limaxul și ghiocul (sing.). 2) Importanța creșterii animalelor domestice (masc.) • În viață (fem.). 3) Insectă care emite lumină fosforescentă. 4) Cu studiul lor se ocupă zoologia (sing.) • Animale din grupa celenteratelor. 5) A imita • Una din formele pe care le au celulele animale (pl.). 6) În centrul Romanului! • Feciori • Cîinele..., animal cu blană prețioasă. 7) Radu Florea • Muncă, activitate. 8) Lumea animalelor (pl.) • A pîrjoli. 9) Sistem de raporturi și interdependențe ce guvernează și regnul animal (pl.) • Ion Albu • Cap de lăcustă! 10) Din antichitate • Fluturele... al verzei, insectă înrudită cu cărăbușul (fem.) • Tip de oase. 11) Animale ajunse la maturitate • O mulțime de... oi (pl.). 12) Săculeț pe care îl găsim în structura plămînilor (adj.).
VERTICAL: 1) Procesul de transformare prin care trece cărăbușul de la larvă la adult. 2) Arma albinei • Cea de-a doua fază a metamorfozei la rădașcă, buburuză, croitor etc. • Localitate în Suedia. 3) Epidemie (la animale, poartă numele de epizootie) • Pasăre de pradă (art.). 4) Principalul organ al aparatului circulator • Pneu tocit la o margine! • Laura Vasilescu. 5) Vițelul de mare • Păsări marine. 6) Amestec format din două lichide insolubile unul în celălalt • Prefix referitor la osul iliac. 7) Ued în Algeria • Pasăre migratoare asemănătoare cu ciocîrlia. 8) Localitate în Republica Populară Chineză • Selecționată. 9) Ciurdă • În turmă! 10) Acte • Liviu Rusu. 11) Cap de lișiță! Ovine • Mamifer rumegător asemănător cu cămila, care trăiește în America de Sud. 12) Grupă de animale acvatice din care fac parte hidra, meduza, dedițeii de mare, coralii etc.

DICȚIONAR: OMA, EDA, PNE, ILEO, RIR, FÎȘA, CIHE.

Școala nr. 9, Onești — Bacău

Animale și păsări

Cele mai mici maimuțe sînt cele din specia Cebuella pygmas. Foarte puține la număr, ele trăiesc în pădurile din sudul Columbiei, estul Ecuadorului și vestul Braziliei. Puii nou născuți cîntăresc doar 20 g și au o lungime de 5,5 cm. În schimb coada lor măsoară 7 cm.

Pe unele din marile lacuri africane ca și în Asia răsăriteană sînt folosiți la pescuit cormoranii dresați. Aceștia prind și aduc peștele în barca pescarului (nu-l pot înghiți din cauza unui inel pe care-l au prins în jurul gîtului).

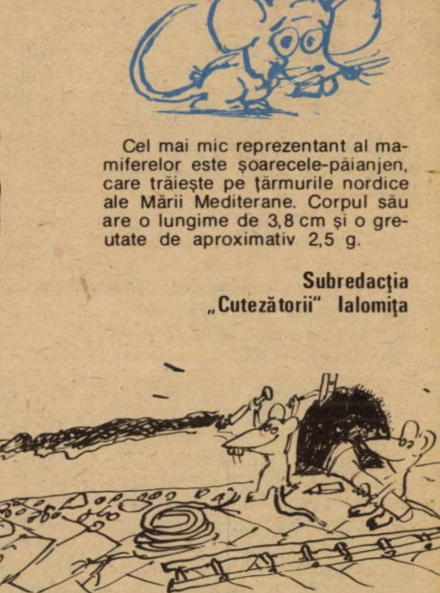
Cucul călător american este un adevărat campion la alergări: dezvoltă o viteză egală cu aceea a unui cal de cursă. Această specie de cuc trăiește în Mexic și în sudul Statelor Unite. Mexicanii obișnuiesc să-l țină pe lîngă casă pentru că se domesticește ușor și, în plus, curăță terenul de șoareci, șerpi, gîndaci.

Cel mai mic reprezentant al mamiferelor este șoarecele-păianjen, care trăiește pe țărmurile nordice ale Mării Mediterane. Corpul său are o lungime de 3,8 cm și o greutate de aproximativ 2,5 g.

Subredacția „Cutezătorii" Ialomița

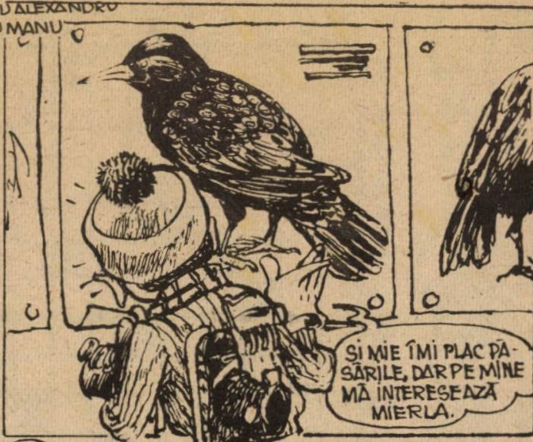

ENIGMELE LUI DOREL

SCENARIU: SANDU ALEXANDRU
DESENE: PUIU MANU

ȘTIAȚI CĂ...

... numai într-un singur loc pe glob – la cîțiva kilometri nord de Canalul Panama – există arbori cu tulpini pătrate?

●

... 1 000 de semințe de orhidee cîntăresc mai puțin de 1 mg? Acestea sînt cele mai mici semințe din lume.

●

... fructele de mangus – arbore de la tropice – sînt cele mai gustoase? Au o culoare roșie și seamănă cu portocalele. Sînt atît de fragile încît nu pot fi transportate, ele fiind consumate numai de localnici.

... bambusul este planta care crește cel mai repede? Într-o oră, o tulpină de bambus crește cu 2–3 cm, iar în 5–6 săptămîni ea atinge înălțimea de 18–20 m.

... cel mai ușor lemn din lume crește în Cuba? Un metru cub de masă lemnoasă a acestei specii de copac cîntărește doar 44 kg.

●

... eucaliptul, numit și copacul fără umbră, care transpiră foarte mult, este cel mai înalt copac din lume? Are 150 m înălțime și, după bambus, crește cel mai rapid. Din trunchiul său drept și rezistent se fac catarge. Lemnul său fin și dur rivalizează cu lemnul de acaju.

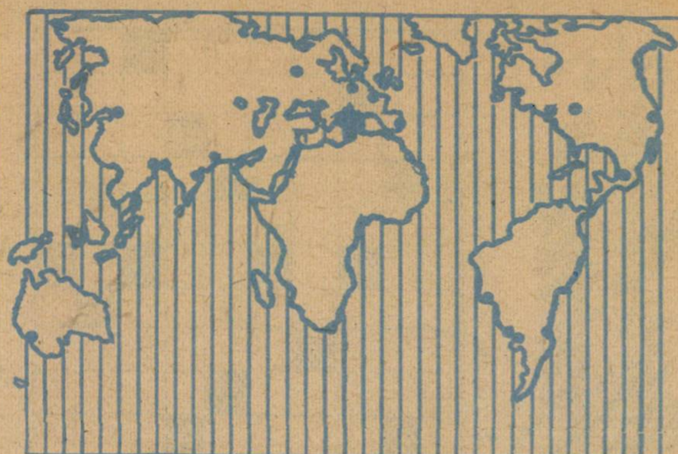
... cea mai mare longevitate – 5 000–6 000 de ani – și cea mai impresionantă grosime a trunchiului – 25–30 m în diametru – sînt întîlnite la boabab? Florile boababului (20–25 cm în diametru), alb-mătăsoase, fără miros, se deschid numai noaptea. Fructele mature care seamănă cu niște castraveți lungi de 17–20 cm, (denumite „pîinea maimuțelor"), sînt căutate mai ales de aceste viețuitoare.

●

... scoarța „arborelui-zmeu" din Insula Tenerife secretă un suc roșu, căruia localnicii îi spun „sînge de zmeu" și-l folosesc drept colorant? Impunător, cu un pămătuf de frunze în vîrf, cu frunze lanceolate și flori compuse, acest arbore crește foarte greu. Circumferința de 14,6 m în apropierea rădăcinii, iar mai sus de 36,6 m, atestă vîrsta multimilenară a exemplarului din Insula Tenerife.

ȘTIAȚI CĂ? ȘTIAȚI CĂ?

CÎND LA BUCUREŞTI ESTE ORA 12

Ştiţi ce oră este în diferite puncte ale Pămîntului atunci cînd în Capitala noastră acele ceasornicului indică ora 12? Priviţi cu atenţie desenul. De-a lungul fiecărei fişii a planiglobului, reprezentînd ceea ce se numeşte „fusul orar", este aceeaşi oră. Puteţi astfel deduce lesne ce oră este în orice localitate de pe glob.

Sydney	20.00
Tokio	19.00
Beijing	18.00
Calcutta	15.30
Bombai	15,30
Karachi	14.30
Teheran	13.30
Moscova	13.00
Bucureşti	12.00
Roma	11.00
Paris	11.00
Londra	11.00
Lisabona	10.00
Rio de Janeiro	7.00
Montevideo	6.30
Buenos Aires	6.00
Valparaiso	5.30
New York	5.00
Chicago	4.00
Mexico City	4.00
San Francisco	2.00

ŞARADE

(9)

Nu e a mea,
Pe cap o pui,
Ci e a ta
Şi-a Oltului.

(7)

Inversat stă doar în apă,
Alipit la cel ce-nţeapă;
Al în coadă-i ataşat.
În Olt este aşezat
(Gară de accelerat).

ILIE ŞECLĂMAN,
profesor,
Dănciuleşti— Gorj

Forme de relief

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								■		
2					■					
3				■						
4	■						■			■
5		■				■				
6					■					
7			■						■	
8				■			■			
9					■					
10			■							

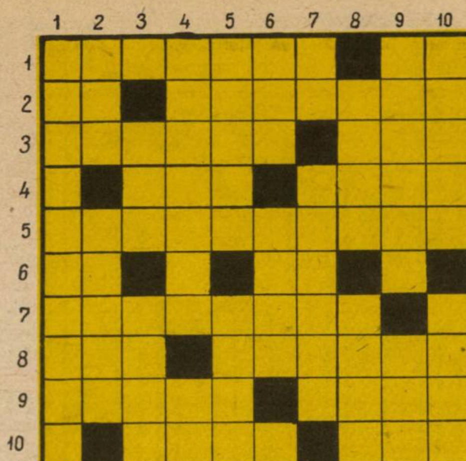
ORIZONTAL: 1) Cădere naturală de apă pe cursul unui rîu ● Margini de crevasă! 2) Prăpastie circulară formată în roci calcaroase ● Drum în pantă spre vîrful muntelui. 3) Loc îngust şi mai coborît de-a lungul unei văi, între munţi sau dealuri ● Întindere de pămînt înconjurată din toate părţile de apă. 4) Şes de-a lungul unei ape curgătoare, caracterizat prin soluri aluvionare ● Eşantioane de rocă! 5) Apă curgătoare formată din unirea mai multor pîraie ● Culme a unui deal, a unui munte (fig.). 6) Povîrniş înalt şi abrupt, situat de obicei într-o regiune muntoasă (fig.). Ţară (inv.). 7) Curmătură ● Factor fizic sau biologic prin acţiunea căruia se produc transformări geografice. 8) Rîu în Maramureş ● În cort! Ieşite din apă. 9) Pisc de munte ● Înveliş de protecţie împotriva unor acţiuni fizice. 10) La capătul avenului! Povîrniş abrupt format prin prăbuşirea unor straturi de teren (pl.).

VERTICAL: 1) Parte de uscat care înaintează în mare ● Unitate de relief formată dintr-un grup de munţi sau dealuri (pl.). 2) Punct de pe cursul unei ape mai aproape de vărsare ● Regiune delimitată de albiile tuturor alfuenţilor unui rîu. 3) Suprafaţă de pămînt situată într-o depresiune (pl.) ● Măsură de suprafaţă. 4) Marginile unui canion! Cea de abraziune este o formă de relief formată la baza unor faleze, datorită acţiunii valurilor puternice ● Între vîrf şi poale! 5) Scoase din plicuri! La intrarea în golf! 6) Formă de relief avînd aspectul unor coame paralele ce se formează în regiunile nisipoase. Întindere de pămînt. 7) Formaţiune de carst! Mică insulă în sud-estul Noii Caledonii ● Vîrful colinei! 8) Depresiune pe culmea unui deal sau a unui munte. 9) Depresiune abruptă şi îngustă care separă culmi de dealuri sau munţi ● Cadou. 10) Zonă muntoasă în est! Vale strîmtă, cu versanţi abrupţi, instabili (pl.).

DICŢIONAR: IZA, ICU, UEN.

MIHAI MARIAN POPESCU,
Ploieşti

Din lumea basmelor

ORIZONTAL: 1) Cum îl vedem pe piticul Statu-Palmă, Barbă-Cot. Crăiasă de la început la sfîrşit! 2) Acum! Povestitor. 3) Năstruşnicul erou al lui Petre Dulfu. Bilet rupt pe margini! 4) Comic la centru! Vicleanul ghid al lui Harap-Alb. 5) Frumoasa din basme. 6) Ion Pop. Cutii! 7) Durabil. 8) A lucra pămîntul. În basme are mai multe capete. 9) Consoană... pentru desen (pl.). Preferat. 10) Primejdiile prin care trece Făt-Frumos (sing.). În basme mănîncă jăratic.

VERTICAL: 1) Îl caracterizează pe zmeu. 2) O mamă, dulce mamă, din negură de vremi... Basmele lui Petre Ispirescu. 3) Plin cu bunătăţi, era dus de Scufiţa Roşie bunicii sale. Personajul Othello din opera lui Giuseppe Verdi. 4) Baba Cloanţa şi Muma Pădurii faţă de Făt Frumos. Radu Ion. 5) Eroul din „File de poveste“ de Mihai Eminescu. Pasăre egipteană. 6) Trece pe nesimţite cînd se ascultă basme. Personaj benefic din basmele noastre. 7) Notă muzicală. Unul dintre însoţitorii lui Harap-Alb. 8) A striga. Hîrtie specială pentru desen. 9) Datină de iarnă. Mic arhipelag în sud-vestul Oceanului Pacific. 10) Loc amenajat pentru mari spectacole. Moş Martin (pl.).

DICŢIONAR: ILE, OMI, IMA, UEA.

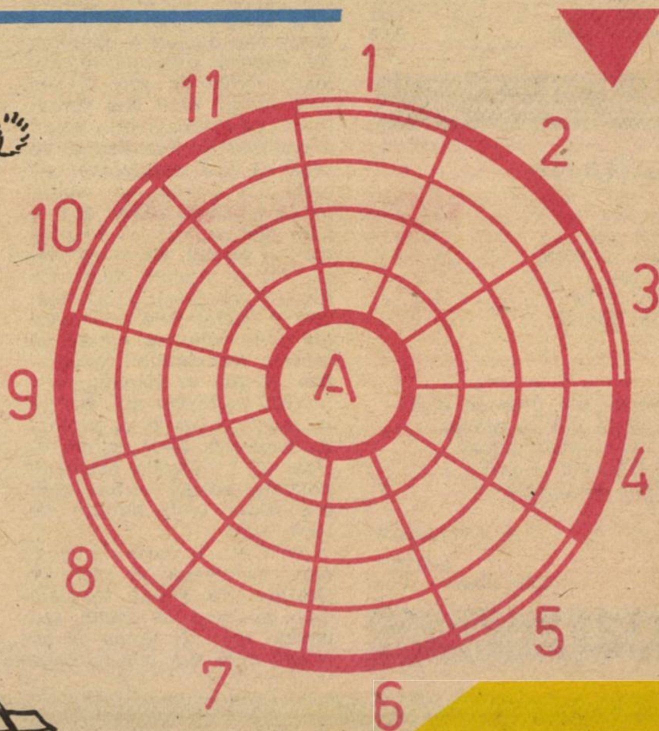
HEINRICH ALBERT,
Bucureşti

Rozetă

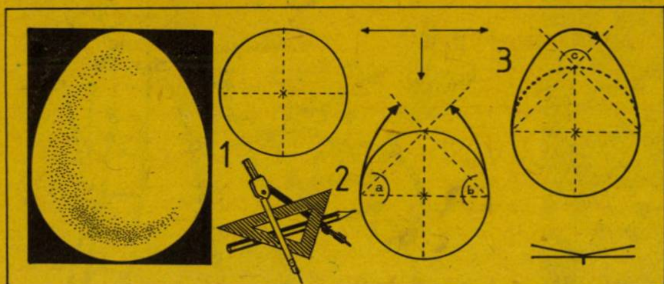
Înscrieţi în rozetă, de la margine spre centru, cuvinte de cîte cinci litere, fiecare cu terminaţia în A, conform următoarelor semnificaţii:

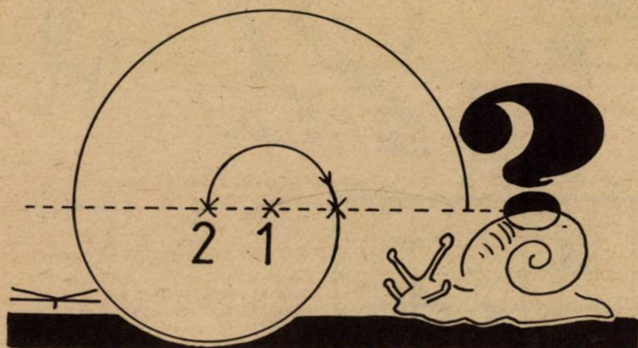
1) Element esenţial al vieţii omeneşti. 2) A fi atent la cursuri. 3) Scrie la tablă! 4) Întreprindere industrială de mari proporţii în care se desfăşoară activitatea tehnico-productivă a elevilor de liceu. 5) A trage marginea la un caiet. 6) Locul în care îşi fac lecţiile elevii. 7) Pe ea se fac exerciţii, schiţe, desene ori schema lecţiei. 8) Modalitate de verificare a celor învăţate. 9) Sprintenă la minte. 10) Linie. 11) Învaţă la şcoală (fem.).

Știți să desenați... un ou? Schițele numerotate 1, 2, 3 vă înfățișează detaliat procedeul.

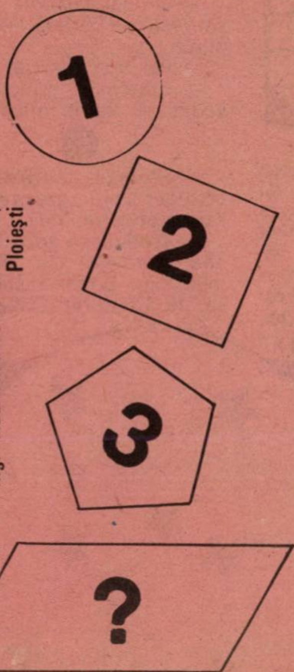
Știți să construiți o spirală plasînd alternativ compasul în două centre? Urmăriți desenul nostru.

TICUȚĂ CEL UITUC

În centrul fiecărei figuri apare o cifră. Aceste cifre nu au fost plasate la întîmplare. Încercați să descoperiți logica după care au fost alese și înlocuiți semnul de întrebare prin cifra corespunzătoare.

Ing. **ALEXANDRU DUMITRU**, Ploiești

PANOURILE

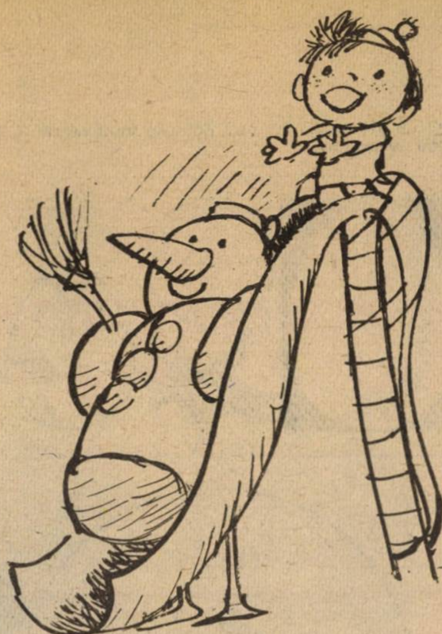
VIRGIL TOMULEȚ

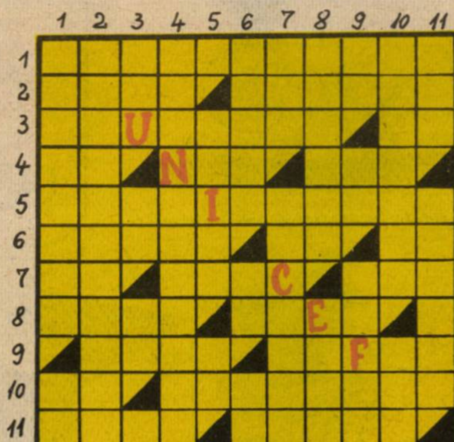
Desenul nostru înfățișează o succesiune de panouri colorate pe o față în alb, pe cealaltă în negru. Ele sînt plasate alternativ: după o suprafață albă urmează o suprafață neagră și așa mai departe.

În desen s-au făcut însă patru greșeli în dispunerea panourilor. Indicați care dintre panouri sînt plasate greșit.

UNICEF

ORIZONTAL: 1) Prezent. 2) În sfîrşit, adorm! În atmosferă. 3) Neschimbătoare. Vesnica intrebare. 4) Nisip pe margini! O felie de cozonac. Viraj. 5) Lor le e consacrată activitatea UNICEF (2 cuv.). 6) A folosi. Acut! Cel mai scurt! 7) Aurită în centru! Asalt. Cunoscut povestitor de odinioară (Nicolae Batzaria zis Moş...). 8) Pantalon (od.). Nu crede în zei. 9) Piatră semipreţioasă. Fără familie. 10) Insa. Plină de solzi. 11) Basm modern. Cunună vegetală.

VERTICAL: 1) Prăpăstii. Suspin. 2) George Enescu, autorul suitei simfonice „Impresii din copilărie" (pl.). 3) Petruţa în centrul atenţiei! 3–4 copii! Măsură de timp. 4) Dragoste de oameni. 5) Copil. Xenia Oprescu, 6) Mireni. Abis! Bile! 7) Trei sferturi de miel! Substanţă organică dulce, extrasă din lapte. 8) A fost odată. Îşi consacră viaţa unei cauze drepte. 9) Usturoi. Monument al naturii. Floarea lacului albastru. 10) Arta jocului. Campioni. 11) Adoarme copiii. Frumoasa din basmele copilăriei.

HEINRICH ALBERT

Un trecător se uită foarte intrigat la un om care aruncă pe stradă bucăţele de lînă colorată.

— De ce faci asta? îl întreabă trecătorul.

— Ca să împiedic elefanţii să iasă pe stradă, răspunde omul.

— Păi nu-i nici un elefant.

— Întocmai, spuse omul, vedeţi, e foarte eficace!

●

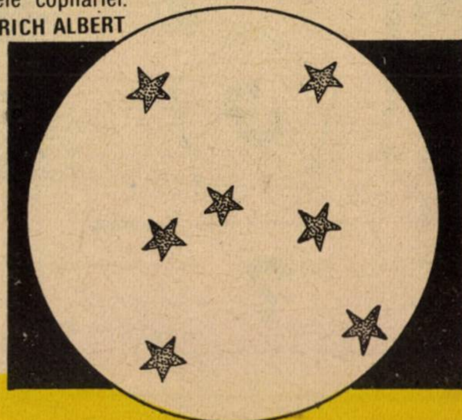
— Frumos, Andrei, n-am ce zice! Doi la geografie! Poţi să-mi spui de ce?

— Trebuia să spun unde se află America. Ce vrei, mămico, nu poate toată lumea să fie Cristofor Columb!

CERCURILE

Trasaţi în interiorul cercului mare trei cercuri mai mici, astfel incit în fiecare spaţiu creat să rămînă cîte o singură stea.

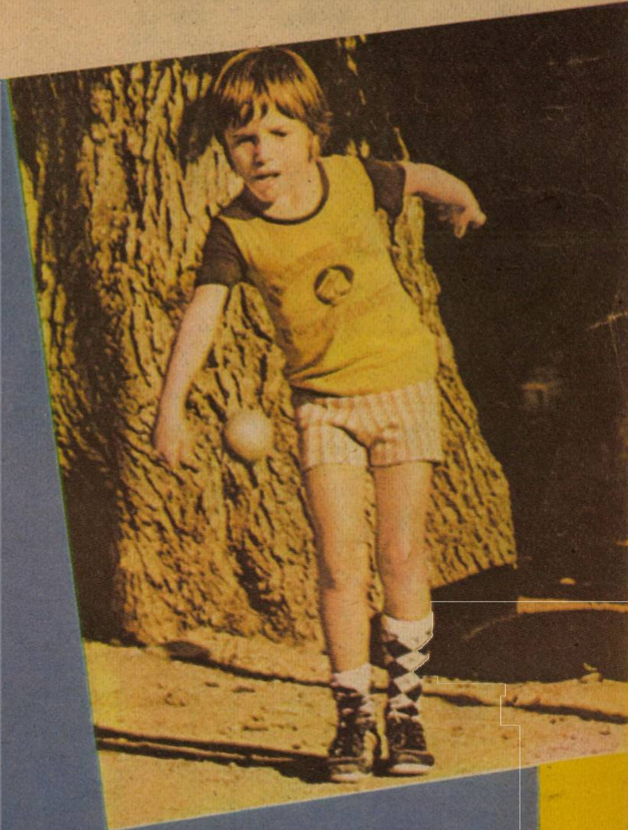
●

VIRGIL TOMULEŢ

UN JOC DE... 2000 DE ANI

PETANCA

Documentele atestă că soldații romani sînt cei care au răspîndit acest joc în Europa. Îl joacă și astăzi adulți din diferite țări. Îl joacă și copiii.

Petanca este un joc de bile. Un număr de mici sfere de lemn, metal sau chiar mingi cu diametrul de 8 cm, se împarte astfel: dacă cele două echipe numără 3—4 jucători, fiecare din ei dispune de două bile. Dacă echipele au cîte doi jucători, fiecare are la dispoziție cîte trei bile. Dacă joacă numai doi jucători, ei pot avea cîte trei sau patru bile. Bilele unei echipe trebuie să se deosebească de ale celeilalte printr-un semn, prin culoare etc.

Pentru pornirea jocului mai este necesară o bilă mică de lemn, avînd 4 cm diametru. Se joacă pe un teren plat, prelung, de aproximativ 13x3 m. Jocul pornește dintr-o extremă. Primul jucător trasează cu talpa un cerc sau o linie, pe care nimeni nu o va depăși în cursul jocului. Din această poziție el aruncă bila cea mică la o distanță de 5—10 m. Același jucător aruncă apoi una din bilele mari, încercînd s-o facă să aterizeze cît mai aproape de cea mică. Dacă el sau altul atinge și deplasează bila cea mică, aceasta rămîne acolo, jucătorii încercînd să-și arunce bilele mari cît mai aproape de noul amplasament al bilei mici.

Urmează jucătorii din echipa adversă. Aceștia încearcă, pe rînd, să plaseze o bilă mare mai aproape de cea mai mică decît jucătorul precedent, chiar dacă pentru aceasta trebuie fie să depărteze bila adversarului de bila cea mică, fie să o deplaseze pe aceasta. Cînd a doua echipă a reușit să plaseze o bilă mare mai aproape de cea mică decît echipa dintîi, aceasta revine la joc, încercînd la rîndu-i aceeași performanță. Dacă o echipă și-a epuizat bilele, cealaltă continuă pînă le termină și ea, încercînd să-și îmbunătățească rezultatul.

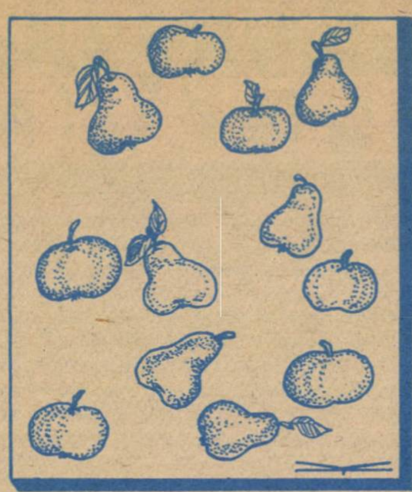
Partida se încheie odată cu epuizarea bilelor. Se socotește cîte un punct ori de cîte ori s-a lansat o bilă mai aproape decît ale adversarului, chiar dacă apoi situația s-a schimbat. Aceste puncte răsplătind victoriile trecătoare se adună în final, definind învingătorul. Ele trebuie deci memorate sau notate.

Uneori distanța dintre două bile mari ale adversarilor și cea mică este foarte apropiată. În acest caz este bine să se măsoare distanțele cu un metru de buzunar. Echipa cîștigătoare deschide partida următoare.

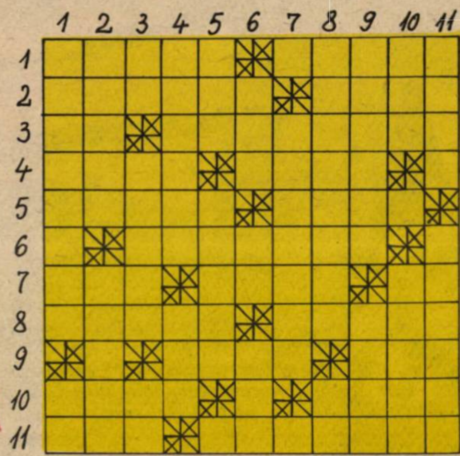
ÎMPĂRȚIRE

Divizaţi desenul nostru în şase părţi egale, astfel încît în fiecare să rămînă cîte un măr şi cîte o pară.

VIRGIL TOMULEȚ

FLORI

ORIZONTAL: 1) Tip de inflorescenţă în formă de ciorchine. „Paznici" la trandafiri. 2) Florile care au făcut faima olandezilor. Din neamul asirilor. 3) Spin (fig.). Viorele. 4) Compozitor român contemporan (Edmond). Pictor clasic român (Theodor), din creaţia căruia am ales un „Buchet de liliac". 5) Pămînt cu apă. Plantă exotică decorativă. 6) Meseriaş printre... broaşte. 7) Au o gură... ca o floare. Agoniseală. Un om sucit! 8) Tip de inflorescenţă denumit şi mîţişor. Decorat uneori şi cu flori. 9) Usturoiată (reg.). Cai dobrogeni. 10) Simbol floral al nevinovăţiei. Localitate în Iran. 11) Creangă de arin! Privitoare la flori.

VERTICAL: 1) Plantă ornamentală cu flori mari, divers colorate. Ciobanu Rodica. 2) Inflorescenţă în formă de ciorchine. Căpetenii arabe. 3) Aluminiu. Plantă decorativă din familia compozitelor numită şi gherghină. Firicel de floare albastră. 4) Alcătuiesc corola unei flori (sing.). Foarte scund. 5) La telefon. Salcîmi (reg.). 6) Dintr-o sepală! Avocat (abr.). Ţintă. 7) Ghiocel. 8) O floare... cît un bănuţ! Măsură a ogoarelor. 9) Autoarea poeziilor „Toporaşi" şi „Nu vă scuturaţi, florilor". Rochiţa rîndunicii (sing.). 10) Localitate în Iugoslavia. Bănuţi (fig. sing.). 11) Floarea... ochiului. Parte a florii alcătuită din corolă şi caliciu (pl.).

DICŢIONAR: IMALA, ALOE, AITA, NAN, ANAR, NIŞ.

HERMINA BLAJ, elevă, Gherăeşti-Neamţ

GLUME GLUME GLUME

Un turist nu-şi poate crede urechilor: în satul prin care trece i se spune că trăieşte un ţăran în vîrstă de 120 de ani. Curios, se duce să-l vadă.

— Aşadar, unchiaşule, spui că ai 120 de ani bătuţi pe muchie! Îmi vine greu să cred!

— Ba chiar aşa, îi răspunde bătrînul. Dacă nu mă credeţi, întrebaţi-l pe bunicul. Stă alături.

●

— Catinca, tu ai mîncat bomboanele?

— Nu, mămico.

— Atunci tu, Bogdan?

— Nu, mamă, Catinca le-a mîncat.

— De unde ştii tu? Nici nu erai aici cînd le-am mîncat!

●

- Tovarăşe profesor, aţi spus că un nume comun se scrie cu literă mică!

- Da! Aşa este!

- Atunci Popescu de ce se scrie cu literă mare?

●

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2								■	
3							■		
4	■					■			
5		■		■					
6					■				
7			■				■		
8 ■								■	
9				■		■			
10			■						

ORIZONTAL: 1) Ştiinţa mărimilor şi a formelor. 2) Un şcolar din Lumea Nouă. 3) Modalitate de exprimare a unui număr. Vocale cu care se începe citirea. 4) Popor migrator despre care se învaţă la istorie. Abataj. 5) Căluţul dobrogean. Miezul epigramei! 6) Beţigaşele... la origine. Întrebare. 7) Lac în Suedia. Latina pe scurt. Etaj (abr.). 8) Cronica civilizaţiei. 9) Materie şcolară (abr.). Străbun autentificat de istorie pe tot teritoriul ţării noastre. 10) Modalitate artistică de cunoaştere a lumii (abr.). Mai usturătoare ca umorul.

VERTICAL: 1) Cărţi pentru studiu. Alexandru cel mic. 2) Acum (reg.). Pămînt uitat (pl.). 3) Lucrare pentru acasă. Înghesuit. 4) Capitală a unei republici sovietice. Catete! 5) Riglă de lemn gradată (topogr.). Localitate în U.R.S.S. 6) Deschizători de drumuri. Mijloc de transmitere pe calea frumosului a unui simţămînt. 7) Organ vegetativ la unele plante criptogame. Popor migrator (ist.). 8) Plantă cu flori albastre. Lecţie. Localitate în sud-estul Australiei. 9) Programare a timpului de studiu (pl.). Asir! 10) Studiază numerele.

DICŢIONAR: ORT, IGRAM, ELA, ELO, EDI.

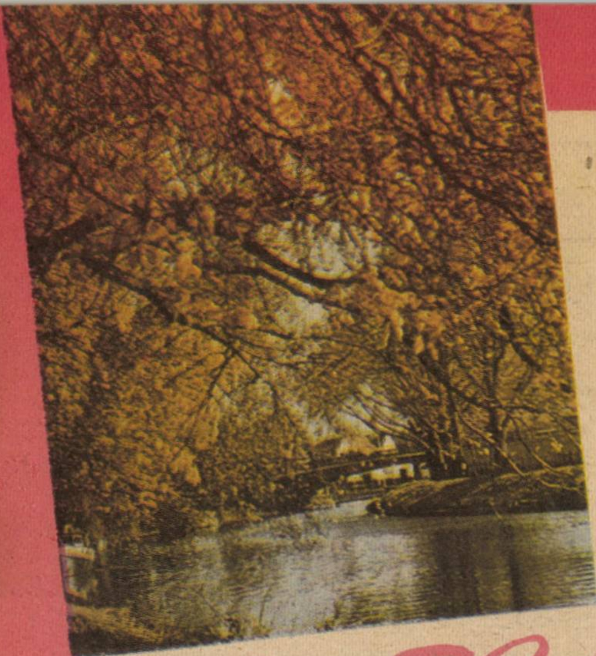
NELU OLTEANU, Iaşi

„Gînduri de vacanţă" desenate de A. POCH

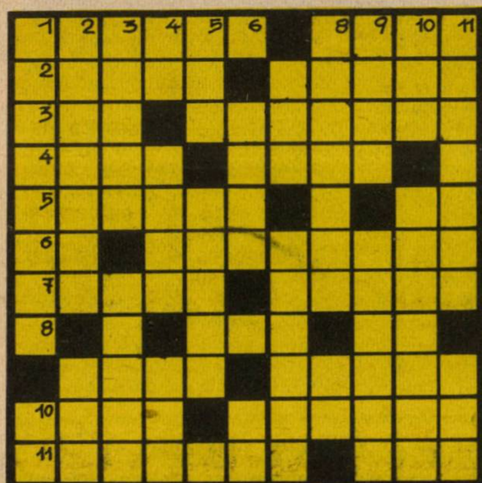

ORIZONTAL: 1) „Afară-i toamnă...-mprăştiată, / Iar vîntul zvîrle-n geamuri grele picuri" (Mihai Eminescu — „Afară-i toamnă"). Important poet român (1881—1938), autorul cunoscutei poezii „Toamna". 2) Culoare autumnală (pl.). Vesel. 3) Literă din alfabetul tibetan. Atribut al muncii celor harnici (masc.). 4) Mici scrumbii de mare. Asociaţie. 5) Mare compozitor român (1881—1955), autorul suitei „Săteasca", alcătuită din mai multe părţi, dintre care una este intitulată „Păsări călătoare". Aripile... vîntului! 6) Scade toamna. „Văl de brumă.../ Mi-a împodobit grădina," (Octavian Goga — „Toamna"; pl.). 7) Bici (reg.). Vid (fig.). 8) Peşte oceanic. Rupt la capete! 9) Se inspiră adesea din frumuseţea toamnei. Din aceeaşi creaţie a lui Goga reproducem versurile: „De viforniţă/ Se-... nuci bătrîni" (inf.). 10) Provizie pentru iarnă. Gută la contrabas. 11) Pictor clasic român, semnatarul pînzei „Împărţitul porumbului". Se bucură de viaţă.

Frunze de toamnă

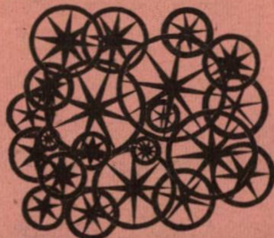
VERTICAL: 1) „...de toamnă", creaţie de George Topirceanu, din care transcriem versurile: „Cu crengile ude şi fără veşmînt/ Salcîmii la poartă se-ndoaie". Sandu Lupescu. 2) Coloritul frunzelor de toamnă. Avantaj. 3) Urătură. Timpul toamnei. 4) Nichel. Poet român (Emil; 1886—1954), autorul poeziei „Cîntec de toamnă", care începe cu aceste versuri: „Copilul meu încearcă să prindă o rază de soare". Trustul de construcţii hidrotehnice (abr.). 5) Spus. Ram. 6) Folosit la arăturile de toamnă. Negaţie. 7) A vrea. „Vară...", nume dat în unele părţi ale lumii verii întîrziate (masc.). 8) Movile de pămînt. Nord-Sud (abr.). 9) Sport tradiţional românesc. Tîrziu. 10) Astfel rămîn copacii la sfîrşitul toamnei. Zile cu vînt (masc. pl.). 11) Tăios. A se ivi.
DICŢIONAR: NGA, IUŞCA, ATU.

DORIN ARGHIR,
Oneşti — Bacău

CRISTIAN MARCU

DOUĂ ROŢI SÎNT IDENTICE. CARE?

MIHAI GUGLEŞ,
Bacău

Intră în pătrat !

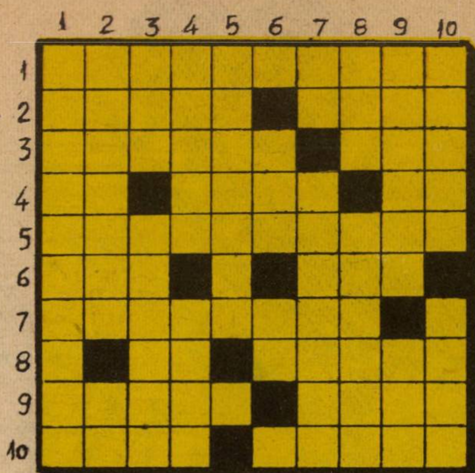
Pe pămînt sau pe asfalt se trasează un teren de forma unui pătrat de 15x15 m. Participanții la joc desemnează un arbitru și apoi se împart în două echipe: apărătorii (care rămîn în pătrat) și atacanții (care se situează în afara pătratului). La semnalul arbitrului, doi atacanți pătrund în pătrat. Aceștia încearcă, rapid și cu îndemînare, dar fără să bruscheze, să prindă cîte un apărător și să-l scoată în afara pătratului. Apărătorii trebuie să reziste fără a se ajuta între ei.

Dacă atacanții, în cel mult un minut, nu reușesc să scoată nici un adversar din teren, trebuie să se predea. In caz contrar, jucătorii capturați ies din joc. Din minut în minut, la semnalul arbitrului, cele două echipe schimbă rolurile. Echipa care reușește să-și captureze toți adversarii este cîștigătoare.

Paharul cu apă

Vara, după o baie bună în bazin, rîu sau mare, este binevenit și un mic duș... cu apa dintr-un pahar. Cum procedați? Umpleți paharele de plastic cu apă și așezați-le în echilibru pe cap. Apoi fiecare jucător încearcă să-l dezechilibraze pe cel din preajma lui și să verse apa. Jucătorii n-au voie să atingă paharele cu mîinile. Cei care fac „duș" trebuie să umple din nou paharele cu apă. Cîștigător va fi acela care nu va face duș!

POFTIȚI ÎN CLASĂ

ORIZONTAL: 1) Știința cifrelor. 2) A reduce la zero • Dascăl de liceu (abr.). 3) Latură la triunghi • Acela (pop.). 4) Ușile spre culoar! • Vas • Primele două treimi ale orei! 5) Se învață în orele de limba română. 6) Data curentă • Literă din alfabetul grecesc. 7) Încordări nervoase (la examene). 8) Epocă scurtă! Cartea cu hărți. 9) Domn al Țării Moldovei între anii 1527 — 1538 și 1541 — 1546 • Din nou. 10) Colegul cu care te înțelegi de minune • Adjectiv spus în glumă elevului din clasa I. VERTICAL: 1) Hîrtie recuperată în cadrul activităților pionierești. 2) Se fac la chimie, dar și la gramatică • Acum, dețin! 3) Rămas uluit (pop.) • Elevi. 4) Școlărițe • Spectacol întrerupt! 5) Obiecte de curs în programa școlară. 6) Fata din Lugoj • Ursu Anton. 7) Tomescu Petre • Trebuie să fie trează în orele de curs (pl.). 8) Cureluşă de meșină • Un laborator dotat cu tot ce-i trebuie. 9) A folosi acuarelele în ora de desen • Măsuri agrare. 10) Loc potrivit pentru petrecerea recreației • Poet ardelean (Emil).

ALINA BEATRICE MORCOV,
Alexandria — Teleorman

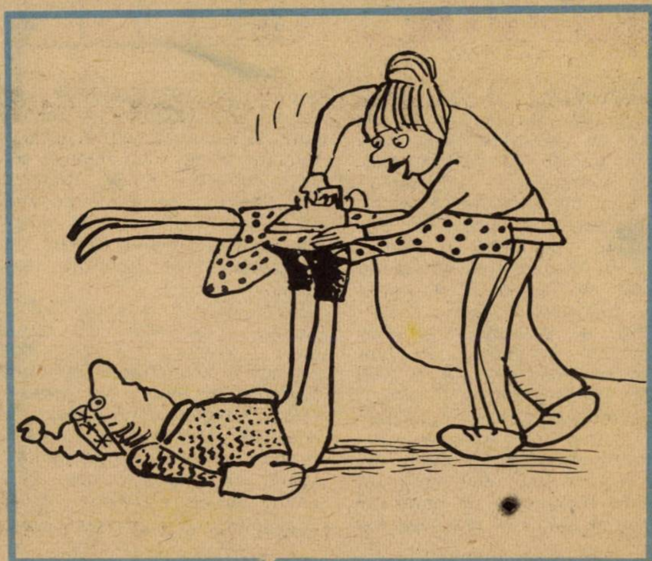
GLUME GLUME GLUME

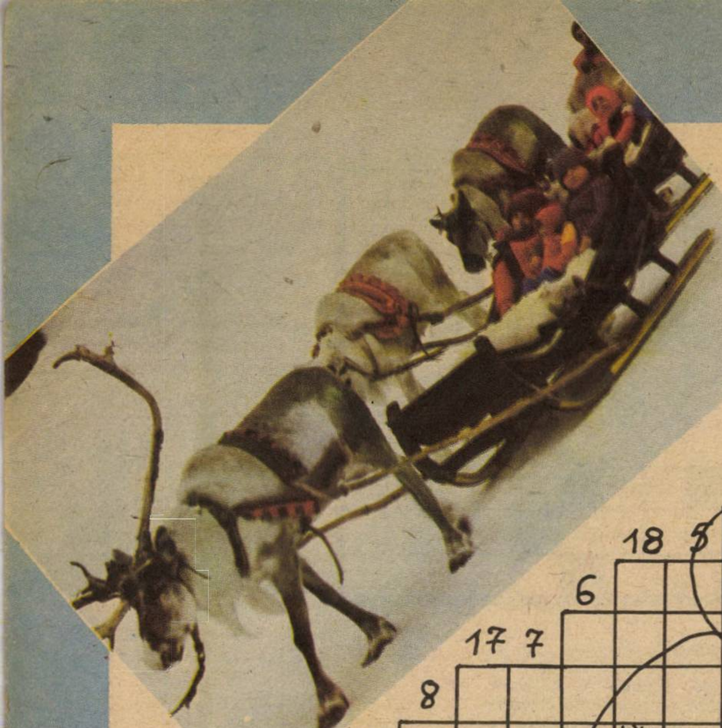
●

– Costel, ți-am dat ca pedeapsă să scrii de o sută de ori propoziția „Nu știu să număr pînă la o sută". De ce n-ai scris-o decît de nouăzeci și două de ori?

– Pentru că nu știu să număr pînă la o sută!

●

Gînduri de iarnă

Cercul rebusist al Casei de copii şcolari (Băieţi), Tg. Ocna — Bacău

ORIZONTAL: 1) Pomul de iarnă 2) Fluturi argintii de nea. 3) „Noaptea cade, lupii urlă. Vai de... și călător" (Vasile Alecsandri – „Viscolul") • Egal pe jumătate! 4) Artificii... naturale (sing.). 5) Petrecere... de iarnă. 6) Memorii. 7) Le găsim în cetina de brad • Tocuri. 8) A umbla cu plugușorul sau cu sorcova... • ...și a adresa urări de sănătate și belșug. 9) Stat sud-american • „Cu o zale argintie se îmbracă mîndra..." (Vasile Alecsandri – „Iarna") • Curat ca gheața. 10) Oglinzi de gheață • Cord. 11) A tria • Leu! Renumit. 12) Radu Tudoran • Un oarecare (fig.) • Pictor și grafician român (Iosif; 1881–1958) • Se înnoiește în noaptea de revelion. 13) Împodobită • Jocul fulgilor de nea. 14) Zăpadă • Ecou (od.) • Cei! 15) „Abecedar pentru...", ciclu de poezii de Victor Tulbure, din care fac parte și creațiile „Iarna" și „Zăpada". 16) Gînduri de iarnă.

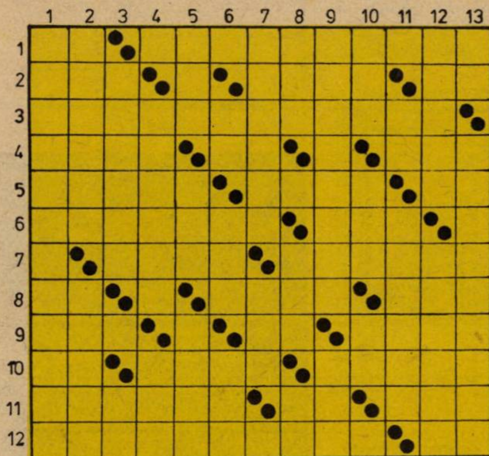
VERTICAL: 9) „Ca un măr/ Ca un ...,/ Ca un fir/ De trandafir" („Sorcova"). 8) Veșmînt de iarnă. 17) Grupuri de colindători • Reci... pe jumătate! 7) Inițial. 6) A patina • Ațe! 18) Aici • Împodobesc pomul de iarnă. 5) Mintal • „Cum ies... bursucii cam năråviti la lene/ Cînd nu-s croite pîrtii prin greiele omaturi" (Vasile Voiculescu – „Gînduri de iarnă"). 4) Bluze rustice • A face un cadou • Veche măsură de greutate. 3) Păcăleală... fotbalistică • Sandu Donea. 2) Ogradă • „Zăpezile de-acum un...", ciclu epic de Paul Anghel. 1) Măreți • Anotimp alb (pl.). 19) Pentru marile bătălii cu zapadă • Consoane din cenușă. 20) Rele! Cutie! „Iarna pe...", cunoscută poezie de George Coșbuc. 21) Sprinten ca o sănioară • Poezia „Troica" face parte din ciclul „...pururi vatra" de Mihai Beniuc (inf.). 22) Baraj • Lucrare agricolă pomenită în multe din plugușoarele noastre.

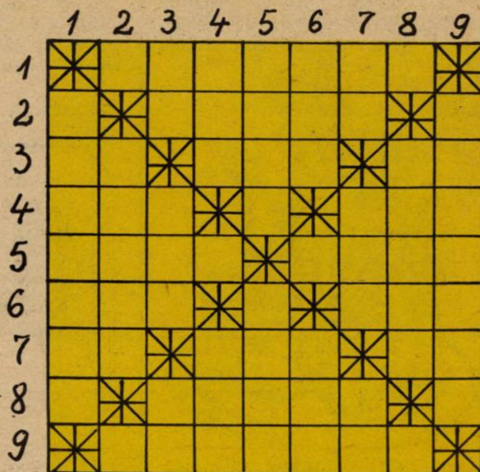
DICȚIONAR: ICS, ECO, CNS, ETI.

Fantezie în alb

ORIZONTAL: 1) Pană... forestieră. Înveliş exterior alb al globului ocular. 2) Plantă erbacee comestibilă, cu miez alb. Clorură de sodiu. Parte componentă a scheletului. 3) Albă! 4) Date pe răzătoare. Cuiere! A rotunji butucii la

capete ca să alunece mai uşor pe uluc. 5) Stîlpi necesari în vie. Un faimos urs polar. Din amidon! 6) „Albă ca Zăpada" sau „Harap Alb". Reglarea automată a proiecţiei (abr.). 7) Oraş în Spania. Arbust cu flori uneori albe, frumos mirositoare. 8) Din tibişir! Plutesc pe mare. Apoi (reg.). 9) Lut. Un scurt rămas bun. Grupare de păsări în zbor. 10) Dînsul. Plină cu plăcinte. Piatră semipreţioasă de culoare argintie, cu luciu sidefiu. 11) Îmbracă haină albă pe timpul iernii. Neîntrecut. Altul (pop.). 12) Imprimă negru pe alb. Primele vocale pe o coală.

VERTICAL: 1) Se duce pînă-n pînzele albe (fig.). 2) Renumită marmură albă de provenienţă italiană. Nume dat părului de culoare deschisă al copiilor şi tinerilor. 3) Pelicanul, barza sau lebăda. Tănăsescu Petre. 4) A scoate peri albi cuiva. Cap în insula Noua Caledonie. 5) Produs lactat. Fire de urzeală. În mijlocul mării. 6) Capi! La pian! Hidroxid de calciu. 7) Fişie de lînă sau mătase înfăşurată la gît (pl.). Aurul alb. 8) Scump. Rîu în U.R.S.S. Cap de afiş! 9) Cultură de orez. Specie de insecte lepidoptere. 10) Ca spuma laptelui (fig.). De o parte şi de alta a Crişului Alb. Case! 11) Din atol! O bucată de calcar. 12) Foaie nescrisă. În mitologia greacă sosea într-un car tras de lebede albe. 13) Campion al sezonului alb (fig.). Albă ca zăpada.

DICŢIONAR: OLI, EJEA, APU, GAL, TUO, LVA, PSI.

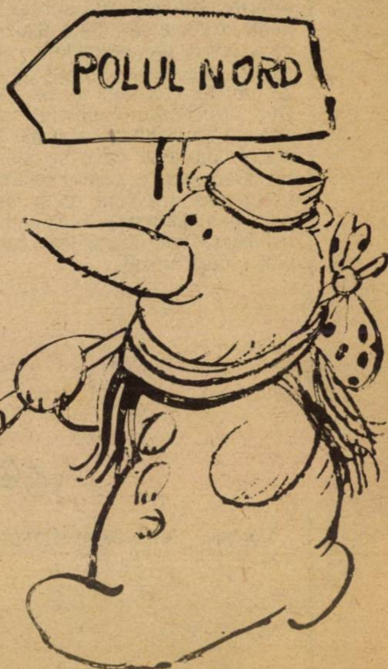
DECOR HIBERNAL

ORIZONTAL: 1) Înzăpezit. 2) Sezonul rece. 3) Campion. Pronume demonstrativ. Dublete! 4) Poate fi şi metan. Plasat. 5) Copac. A alerga. 6) Zbîrcitură. Arbore. 7) Una e! Zăpadă. Poftim. 8) A lovi cu intenţie. 9) A aduna cunoştinţe.

VERTICAL: 1) Munţi în Carpaţii Meridionali. 2) Alunecă pe tălpici. 3) Deţii. Perete. De cusut. 4) Vorba raţei. Rîu in Zair. 5) Erete fără coadă. Sticlă. 6) Putna la vărsare! Acum (reg.). 7) Poftim. La hochei. Pronume posesiv. 8) Nume masculin. 9) Lungan.

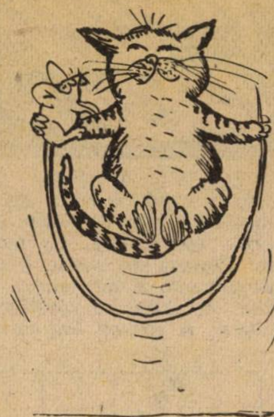
DICŢIONAR: NTU.

LILIANA GHINEA,
elevă,
Bucureşti

Măi băiete din Predeal,
Ţi-au fost notele pe deal;
Cum de-ai reuşit matale
Să le-aduci pe toate-n vale?!

PRACTIC

● În cîteva cutii de diferite dimensiuni, fixate, prin lipire, pe o tavă sau un suport de

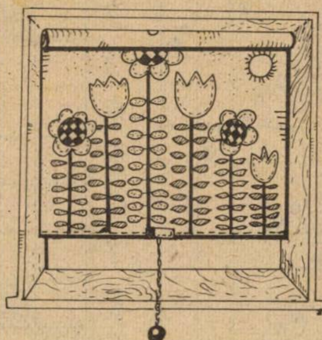

lemn, pot fi păstrate, într-o ordine desăvîrşită, pensule, creioane, tocuri, foarfeci. Încercaţi şi voi!

● O fustă, o rochie sau... un săculeţ de baie poate deveni un suport practic, cu multiple întrebuinţări, care poate fi atîrnat în diverse locuri. Un astfel de săculeţ, în care se pot pune diferite obiecte de îmbrăcăminte, trebuie să aibă o deschidere (verticală, orizontală, circulară) de aproximativ 20-25 de cm. Se cos tivul şi, respectiv, mînecile rochiţei; se adaugă un element decorativ (o floare, un măr etc.); se montează un umeraş pentru fixarea săculeţului în locul dorit (perete, uşă, şifonier). Folosiţi, bineînţeles, îmbrăcămintea care v-a rămas mică!

TRANSPERANTE

O grădină cu flori, un sat străjuit de arbori şi pajişti, o ciupercă, un măr ca din poveste – iată cîteva transpe-

rante originale pentru diferite tipuri de geamuri, care nu numai că înfrumuseţează încăperile, ci le şi protejează de arşiţa soarelui.

Le puteţi confecţiona din resturi textile cu imprimeuri sugestive sau prin asortarea materialelor recuperabile, pe care le aplicaţi pe o pînză suport, creind voi înşivă modelul.

La cele două capete ale transperantului coaseţi cîte un tiv de aproximativ 2-3 cm, pentru a introduce un rulou de susţinere (care se montează în canatul ferestrei) şi, respectiv, o şipcă de lemn, la mijlocul căreia fixaţi un lănţişor sau un şnur cu ajutorul căruia veţi manevra transperantul.

Pagină de M. MITREA

ŞTIAŢI CĂ...

...boabele de piper, foile de tutun şi bucăţelele de camfor alungă moliile?

...catifeaua îşi pierde culoarea şi luciul dacă este purtată prea mult? Pentru recondiţionare, se udă catifeaua pe dos, se aşază cu faţa pe o pătură aspră şi se calcă. Vaporii formaţi trec prin ţesătură şi fac ca firele ţesăturii să redevină strălucitoare.

...apretul prins pe talpa fierului de călcat se îndepărtează foarte uşor, prin frecarea acesteia — fierul fiind încins — pe sare groasă de bucătărie răspîndită pe o coală albă de hîrtie?

...preparatele cu spumă de albuş se coc la foc foarte mic şi cresc dublu în volum?

...solzii de peşte se curăţă mai uşor, mai bine şi... nu se mai împrăştie dacă, înainte de a fi curăţat, peştele este ţinut un minut în apă caldă?

...ouăle fierte lăsate prea mult timp în apă rece nu se mai curăţă bine de coajă?

ALMANAHUL „CUTEZĂTORII" 1990

Redacţia revistelor pentru copii — Bucureşti

Editat de revista „CUTEZĂTORII"

Redactor-şef: ION IONAŞCU

Redactor: HORIA ARAMĂ
Prezentarea grafică: POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică: VIOREL SÂMPETREAN
Corectura: CRISTIANA CRĂCIUN

Tiparul: Combinatul Poligrafic „CASA SCÎNTEII" ● Comanda nr. 90 112 PREŢUL: 15 LEI

ALMANAHUL CUTEZATORII 1990

208
PAGINI
DE NOUTĂŢI
ŞTIINŢIFICE ŞI TEHNICE
ENCICLOPEDIE
CURIOZITĂŢI, ENIGMISTICĂ
ATELIER
PROIECTE CUTEZĂTOARE
JOCURI, UMOR

ALMANAHUL Cutezătorii 1990

Almanah '90

	IANUARIE	FEBRUARIE	MARTIE	APRILIE
L	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30
M	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24
M	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25
J	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26
V	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27
S	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28
D	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29

	MAI	IUNIE	IULIE	AUGUST
L	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
M	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
M	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
J	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
V	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24 31
S	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
D	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26

	SEPTEMBRIE	OCTOMBRIE	NOIEMBRIE	DECEMBRIE
L	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
M	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
M	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
J	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
V	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
S	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
D	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30